

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY i WISŁY – 8524 PL

Kategoria środowiskowa B – zgodnie z OP 4.01 BŚ

Komponent 2:

Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej

Podkomponent 2A:

Ochrona czynna

Kontrakt na roboty 2A.1:

*Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka
w miejscowości Boboszków*

oraz

*Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka
miejscowość Roztoki Bystrzyckie*

Zadanie 2A.1/1:

*Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka
w miejscowości Boboszków*

WERSJA OSTATECZNA

Wydanie	Data	Autor	Sprawdzający	Aprobata Klienta	Opis
	24 stycznia 2017				

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

W DORZECZU ODRY I WISŁY

współfinansowany przez:

Bank Światowy, Umowa Pożyczki Nr 8524 PL

Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866

Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POIiŚ 2014-2020)

budżet państwa

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

Komponent:	<i>2 – Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej</i>
Podkomponent:	<i>2A – Ochrona czynna</i>
Kontrakt:	<i>2A.1 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów oraz Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie</i>
Część Kontraktu:	<i>Realizacja Zadania 2A.1/1 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów</i>

Jednostka Wdrażania Projektu:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Autorzy opracowania:

Jednostka Realizacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Konsultant wsparcia technicznego RZGW we Wrocławiu
dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry –
Joint Venture *AECOM I&E UK Ltd, Halcrow Group Ltd, BRL Ingerierie, AECOM Polska Sp. z o.o.*

Wrocław, styczeń 2017 r.

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	6
1. WSTĘP	10
1.1. PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (POPDOW).....	10
1.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ KOTLINY KŁODZKIEJ (KOMPONENT 2 POPDOW).....	11
2. OPIS ZADANIA	12
2.1. LOKALIZACJA ZADANIA	12
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZADANIA.....	13
3. UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNE, PRAWNE I ADMINISTRACYJNE	15
3.1. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ ZADANIA	15
3.2. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWA KRAJOWEGO W ZAKRESIE ŚRODOWISKA.....	15
3.3. PROCEDURA OOŚ W POLSCE	15
3.4. WYTYCZNE BANKU ŚWIATOWEGO.....	15
3.5. AKTUALNY STAN PROCEDUR OOŚ DLA ZADANIA	16
4. OPIS ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W OTOCZENIU ZADANIA	18
4.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ	18
4.2. KLIMAT	18
4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	18
4.4. GLEBY I GRUNTY	19
4.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	19
4.6. WODY PODZIEMNE	20
4.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	21
4.8. PRZYRODA OŻYWIONA	21
4.9. ZABYTKI KULTURY	24
4.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE	24
5. PODSUMOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	25
5.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ	25
5.2. KLIMAT	25
5.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	26
5.4. GLEBY I GRUNTY	26
5.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	27
5.6. WODY PODZIEMNE	28
5.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	29
5.8. PRZYRODA OŻYWIONA	29
5.9. ZABYTKI KULTURY	32
5.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE	32
5.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI	33
5.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE).....	33
6. OPIS DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH	35
6.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ	35
6.2. KLIMAT	35
6.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	35
6.4. GLEBY I GRUNTY	35
6.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	36
6.6. WODY PODZIEMNE	36
6.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	36

6.8. PRZYRODA OŻYWIONA	36
6.9. ZABYTKI KULTURY	37
6.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE	37
6.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI	37
6.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE).....	38
6.13. WYMAGANIA W ZAKRESIE OPRACOWANIA I WDROŻENIA WYBRANYCH DOKUMENTÓW WYKONAWCY	38
6.14. DZIAŁANIA NA ETAPIE EKSPLOATACJI	39
7. OPIS DZIAŁAŃ MONITORINGOWYCH.....	41
8. KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	42
8.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE <i>RAMOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I SPRAWAMI SPOŁECZNYMI</i> DLA POPDOW (2015)	42
8.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE NA ETAPIE PROCEDUR ŚRODOWISKOWYCH DLA ZADANIA (2012-2016).....	42
8.3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PZŚ (2016)	44
9. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WDRAŻANIA PZŚ	55
9.1. BIURO KOORDYNACJI PROJEKTU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (BKP OPDOW)	55
9.2. JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU (JWP) ORAZ JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT (JRP).....	55
9.4. KONSULTANT/INŻYNIER.....	56
9.5. WYKONAWCA	57
10. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PZŚ ORAZ PROCEDURY RAPORTOWANIA.....	58
11. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	61
12. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	62

Wykaz podstawowych definicji i skrótów używanych w PZŚ

Nazwa	Opis
Bank Światowy / BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju / Bank Światowy
BKP / BKP OPDOW	Biuro Koordynacji Projektu / Biuro Koordynacji Projektu OPDOW
BP	Procedura Banku Światowego (<i>Bank Procedure</i>) ¹
Część Kontraktu / Część Kontraktu na roboty	Część Kontraktu na roboty 2A.1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów oraz Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie dotycząca Zadania 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów
Decyzja środowiskowa / DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
ESMF	Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (<i>Environmental and Social Management Framework</i>) dla POPDOW ²
Inwestor / Zamawiający / JWP	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu / Jednostka Wdrażania Projektu OPDOW
IMiGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolita Część Wód Podziemnych
JRP	Jednostka Realizująca Projekt OPDOW
Konsultant / Inżynier / Inżynier Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca dla Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu usługę Konsultanta wsparcia technicznego w ramach Projektu OPDOW
Kontrakt / Kontrakt na roboty	Kontrakt na roboty 2A.1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów oraz Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
OOŚ	Ocena Oddziaływania na Środowisko
OP	Polityka Operacyjna Banku Światowego (<i>Operational Policy</i>) ³

¹ Polityki Operacyjne i Procedury Banku Światowego przedstawione są w dokumencie *The World Bank Operational Manual*, dostępnym na stronie internetowej: <https://policies.worldbank.org/sites/PPF3/Pages/Manuals/Operational%20Manual.aspx>.

² Dokument dostępny w serwisie internetowym BKP OPDOW, na stronie: http://www.odrapcu.pl/popdow_dokumenty_RPZSiSS.html, oraz w serwisie internetowym Banku Światowego, na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/717671468333613779/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project-environmental-and-social-management-framework>.

³ Patrz przypis dolny dla BP (Procedura Banku Światowego).

PAD	Dokument Oceny Projektu (<i>Project Appraisal Document</i>) ⁴ dla POPDOW
PGO	Program Gospodarki Odpadami
PGWdO	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry
Plan BIOZ	Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POM	Podręcznik Operacyjny Projektu (<i>Project Operations Manual</i>) ⁵ dla POPDOW
PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń
Projekt / POPDOW / Projekt OPDOW	Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SCWP	Scalona Część Wód Powierzchniowych
UE	Unia Europejska
Wykonawca / Wykonawca Zadania / Wykonawca Części Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca Część Kontraktu na roboty 2A.1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów oraz Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie dotyczącą Zadania 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów
Zadanie	Zadanie 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów, stanowiące Część Kontraktu na roboty 2A.1
Zarządca drogi	Jednostka organizacyjna realizująca obowiązki zarządzania drogami publicznymi w rozumieniu <i>ustawy o drogach publicznych</i> lub obowiązki zarządzania drogą niepubliczną
ZMiUW	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

⁴ Dokument dostępny w serwisie internetowym Banku Światowego, na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/320251467986305800/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project>.

⁵ Dokument dostępny w serwisie internetowym BKP OPDOW, na stronie: www.odrapcu.pl/lp.php?plik=doc/POM_PL.pdf.

Wykaz skróconych nazw aktów prawnych używanych w PZŚ

Nazwy aktów prawnych przywoływanych w tekście niniejszego PZŚ podawane są w wersji skróconej. Pełne nazwy poszczególnych aktów prawnych podane są w poniższym wykazie.

Nazwa w tekście	Pełna nazwa (wraz z adresem publikacyjnym)
<i>Dyrektywa Ptasia</i>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. UE L 288 z 06.11.2007)
<i>Dyrektywa Siedliskowa</i>	Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. UE L 206 z 22.07.1992, ze zm.)
<i>Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW)</i>	Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE L 327 z 22.12.2000, ze zm.)
<i>Rozporządzenie OOŚ</i>	Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 71)
<i>Ustawa o drogach publicznych</i>	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 460, ze zm.)
<i>Ustawa o ochronie przyrody</i>	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 1651, ze zm.)
<i>Ustawa o odpadach</i>	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz. 21, ze zm.)
<i>Ustawa o rybactwie śródlądowym</i>	Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 652)
<i>Ustawa Prawo budowlane</i>	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 290)
<i>Ustawa Prawo ochrony środowiska</i>	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 672)
<i>Ustawa Prawo wodne</i>	Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 469, ze zm.)

STRESZCZENIE

Niniejszy Plan Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) odnosi się do Zadania 2A.1/1 *Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów*, stanowiącego część Podkomponentu 2A w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW) i realizowanego jako Część Kontraktu na roboty 2A.1.

W niniejszym PZŚ przedstawiono m.in. następujące informacje:

- skrótowy opis Projektu OPDOW oraz jego Komponentu 2, w skład którego wchodzi przedmiotowe Zadanie (rozdział 1.1 i 1.2);
- opis Zadania będącego przedmiotem niniejszego PZŚ (rozdział 2);
- charakterystykę uwarunkowań instytucjonalnych, prawnych i administracyjnych realizacji Zadania, w tym aktualny stan procedur OOS dla Zadania (rozdział 3);
- opis poszczególnych elementów środowiska w otoczeniu Zadania (rozdział 4);
- podsumowanie oceny oddziaływania Zadania na środowisko (rozdział 5);
- opis działań łagodzących, służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu potencjalnego negatywnego oddziaływania Zadania na środowisko (rozdział 6), wraz z tabelarycznym zestawieniem tych działań (załącznik 1);
- opis działań z zakresu monitoringu środowiskowego, obowiązujących dla Zadania (rozdział 7), wraz z tabelarycznym zestawieniem tych działań (załącznik 2);
- opis przebiegu konsultacji społecznych dokonywanych na poszczególnych etapach opracowywania dokumentacji środowiskowej dla Zadania (rozdział 8);
- opis struktury organizacyjnej wdrażania PZŚ (rozdział 9);
- harmonogram wdrażania PZŚ oraz opis procedur raportowania (rozdział 10);
- listę materiałów źródłowych przytoczanych w PZŚ (rozdział 11);
- kopie decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska, wydanych dla Zadania (załącznik 4).

Charakterystyka Zadania

Przedmiotem Zadania omawianego w niniejszym PZŚ jest budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” na Nysie Kłodzkiej, o maksymalnej powierzchni zalewu 21,4 ha i maksymalnej pojemności retencyjnej około 1,42 mln m³. Zapora zbiornika przegradzać będzie dolinę Nysy Kłodzkiej w km 180+085, na zachód od miejscowości Boboszów (województwo dolnośląskie, powiat kłodzki, gmina Międzyzylesie). Zbiornik kontrolować będzie zlewnię o powierzchni 17,9 km², co stanowi 1,7% powierzchni zlewni Nysy Kłodzkiej w przekroju miasta Kłodzko.

Zakres Zadania

W zakres Zadania 2A.1/1 *Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów* wchodzi następujące elementy:

- budowa zapory suchego zbiornika przeciwpowodziowego (o długości około 230 m i maksymalnej wysokości 17 m), wraz z urządzeniami upustowymi i aparaturą kontrolno-pomiarową;
- przełożenie i regulacja koryta Nysy Kłodzkiej;
- zagospodarowanie górnego i dolnego stanowiska;
- budowa budynku gospodarczego;

- wykonanie infrastruktury drogowej i oświetlenia;
- zagospodarowanie czaszy zbiornika;
- przełożenie drogi gminnej nr 119952D Boboszków – Pisary, kolidującej z zaporą zbiornika;
- wykonanie dodatkowych działań z zakresu ochrony środowiska.

Uwarunkowania instytucjonalne, prawne i administracyjne

Zadanie, w odniesieniu do jego charakterystyki, przewidywanych potencjalnych oddziaływań na środowisko oraz położenia względem obszarów chronionych, realizowane jest zgodnie z właściwymi krajowymi przepisami ochrony środowiska w tym zakresie.

Stan procedur administracyjnych w zakresie OOŚ

W latach 2015-2016 dla przedmiotowego Zadania wydane zostały m.in. następujące decyzje administracyjne w zakresie ochrony środowiska:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszków”;
- decyzja zmieniająca decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszków”;
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przebudowy drogi gminnej nr 119952D Boboszków – Pisary;
- decyzja zezwalająca na odstępstwa od przepisów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt.

Stan elementów środowiska w otoczeniu przedsięwzięcia

W wyniku prac związanych z identyfikacją walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego stwierdzono, iż obszar realizacji Zadania oraz jego otoczenie cechują między innymi następujące uwarunkowania środowiskowe:

- planowany zbiornik położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) PLRW60004121169 *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki* oraz jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 125;
- na obszarze realizacji Zadania i w jego bliskim otoczeniu stwierdzono występowanie 19 chronionych gatunków roślin, 88 chronionych gatunków zwierząt oraz 4 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I *Dyrektywy Siedliskowej UE*;
- w obszarze realizacji Zadania ani w jego bliskim otoczeniu nie występują obszary Natura 2000 ani inne obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*;
- w otoczeniu zbiornika występują 3 strefy ochronne związane z ochroną obiektów o wartości kulturowej (w obszarze realizacji Zadania) oraz 2 obiekty zabytkowe (poza obszarem realizacji Zadania).

Podsumowanie oceny oddziaływania na środowisko

Powierzchnia ziemi i krajobraz

Realizacja Zadania wiąże się ze stałym przekształceniem powierzchni ziemi pod budowę zapory zbiornika i przebudowę drogi gminnej, co będzie miało również wpływ na krajobraz w skali lokalnej.

Klimat

Realizacja Zadania nie wywiera wpływu na stan klimatu.

Powietrze atmosferyczne

Wpływ realizacji Zadania na stan sanitarny powietrza ograniczony jest czasowo do etapu budowy i nie jest on znaczący.

Gleby i grunty

Realizacja Zadania wiąże się ze stałym przekształceniem powierzchni ziemi (w tym gleby i gruntów) pod budowę zapory zbiornika i przebudowę drogi gminnej, a także z potencjalną możliwością zanieczyszczenia podłoża na etapie budowy. Na etapie eksploatacji realizacja Zadania nie wywiera wpływu na stan gleb i gruntów.

Wody powierzchniowe

Na etapie budowy realizacja Zadania będzie wywierać wpływ na stan wód powierzchniowych (poprzez wpływ na biologiczne, hydromorfologiczne i fizykochemiczne elementy jakości wód), ale ze względu na jego lokalny i odwracalny charakter wpływ nie będzie istotny ani nie będzie stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celu środowiskowego dla jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP). Na etapie eksploatacji, poza planowanym ograniczaniem przepływów katastrofalnych Nysy Kłodzkiej poniżej zbiornika, realizacja Zadania nie wywiera wpływu na wody powierzchniowe.

Wody podziemne

Na etapie budowy może nastąpić krótkotrwałe, przemijające i lokalne obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w związku z wykonywaniem niezbędnych odwodnień wykopów. Na etapie eksploatacji w okresach wypełnienia zbiornika wodą będzie dochodziło do wzrostu poziomu wód gruntowych w jego otoczeniu, jednak oddziaływania te będą krótkotrwałe i przemijające, ze względu na krótki czas piętrenia wody w zbiorniku.

Klimat akustyczny

Wpływ realizacji Zadania na klimat akustyczny ograniczony jest czasowo do etapu budowy i nie jest on znaczący.

Przyroda ożywiona

Realizacja Zadania spowoduje negatywne oddziaływania na 3 typy siedlisk przyrodniczych, 9 chronionych gatunków roślin oraz kilkadziesiąt chronionych gatunków zwierząt (w tym: 3 gatunki motyli, 2 gatunki ryb, 5 gatunków płazów i gadów, około 60 gatunków ptaków, 8 gatunków ssaków nietlotnych i 6 gatunków nietoperzy) występujących na terenach projektowanego zbiornika. Oddziaływania te, wynikające przede wszystkim z niezbędnego zakresu zajęć terenu oraz wycinki drzew i regulacji rzeki, zostaną w znacznym stopniu zredukowane dzięki zaplanowanym działaniom łagodzącym. Realizacja Zadania nie wpływa na stan obszarów Natura 2000 ani innych chronionych obszarów i obiektów przyrodniczych.

Zabytki kultury i dobra materialne

Realizacja Zadania nie wywiera negatywnego wpływu na zabytki kultury. Ze względu na położenie części obszaru realizacji Zadania w strefach ochrony krajobrazu kulturowego „K” oraz w strefie obserwacji archeologicznej „OW”, planowane roboty wymagają uzgodnienia z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Wpływ realizacji Zadania na stan pozostałych dóbr materialnych wiąże się z koniecznością zmian w istniejących obiektach infrastrukturalnych (droga gminna Boboszów – Pisary, linie energetyczne średniego i niskiego napięcia, budynki mieszkalne i inne obiekty kubaturowe) oraz zmian użytkowania gruntów zlokalizowanych w jego granicach. Na etapie budowy moż-

liwe jest wystąpienie dodatkowych oddziaływań związanych z użytkowaniem istniejącej sieci dróg jako dróg dojazdowych do placu budowy.

Zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Realizacja Zadania nie generuje istotnych zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Mogą one pojawić się wyłącznie w przypadku wystąpienia awarii, katastrof i innych zdarzeń losowych (jak np. wyciek zanieczyszczeń, pożar, odnalezienie niewybuchów i niewypałów, powódź). W PZŚ określono odpowiednie warunki mające na celu zapobieganie wystąpieniu takich zdarzeń oraz minimalizację ich ewentualnych skutków.

Działania łagodzące i monitoringowe

W rozdziale 6 i 7 oraz w załączniku 1 i 2 PZŚ opisano i przedstawiono w formie tabelarycznej zestaw działań łagodzących i monitoringowych, służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań realizacji Zadania na środowisko oraz zapewnieniu efektywnego wdrożenia warunków PZŚ. Działania te zawierają warunki określone w wydanych decyzjach administracyjnych z zakresu ochrony środowiska, a także dodatkowe warunki sformułowane na etapie prac nad PZŚ.

Konsultacje społeczne

W rozdziale 8 PZŚ przedstawiono relację z konsultacji społecznych prowadzonych w ramach procedur OOŚ dla planowanego Zadania, w tym:

- konsultacji społecznych dokumentu pt. *Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)* dla Projektu OPDOW (2015);
- konsultacji społecznych prowadzonych na etapie wydawania decyzji środowiskowych dla Zadania (2012-2016);
- konsultacji społecznych niniejszego Planu Zarządzania Środowiskiem (2016).

1. WSTĘP

Niniejszy Plan Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) odnosi się do Zadania 2A.1/1 *Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszków*, stanowiącego część Podkomponentu 2A w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDOWN) i realizowanego jako Część Kontraktu na roboty 2A.1.

1.1. PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (POPDOWN)

Celem Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDOWN) jest podniesienie poziomu ochrony przeciwpowodziowej dla ludności mieszkającej na wybranych terenach dorzecza Odry i dorzecza Górnej Wisły oraz wzmocnienie instytucjonalne administracji rządowej w zakresie zapewnienia skuteczniejszej ochrony przed powodzią letnimi i zimowymi oraz powodzią gwałtownymi.

Projekt składa się z pięciu komponentów (w tym trzech komponentów inwestycyjnych i dwóch komponentów instytucjonalno-organizacyjnych):

Komponent 1 – Ochrona przed powodzią Dolnej i Środkowej Odry, w tym:

- Podkomponent 1A – Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego;
- Podkomponent 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze;
- Podkomponent 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice.

Komponent 2 – Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej, w tym:

- Podkomponent 2A – Ochrona czynna;
- Podkomponent 2B – Ochrona bierna.

Komponent 3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły, w tym:

- Podkomponent 3A – Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki;
- Podkomponent 3B – Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu;
- Podkomponent 3C – Bierna i czynna ochrona w zlewni Raby;
- Podkomponent 3D – Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu.

Komponent 4 – Wzmocnienie instytucjonalne i modernizacja systemu prognozowania

Komponent 5 – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów

Szczegółowe informacje oraz dodatkowe dokumenty dotyczące Projektu OPDOWN dostępne są w serwisie internetowym Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły (<http://www.odrapcu.pl>) oraz w serwisie internetowym Banku Światowego (<http://documents.worldbank.org/curated/en/docsearch/projects/P147460>).

1.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ KOTLINY KŁODZKIEJ (KOMPONENT 2 POPDOW)

Komponent 2 Projektu OPDOW pn. *Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej* ma na celu ochronę przed powodzią Kłodzka i innych mniejszych miast i miejscowości Kotliny Kłodzkiej, aż do Barda położonego na wlocie od strony Wrocławia do Kotliny.

W ramach Komponentu realizowane będą dwa Podkomponenty:

Podkomponent 2A – Ochrona czynna

Podkomponent ten dotyczy budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych zlokalizowanych na Nysie Kłodzkiej i jej dopływach w Kotlinie Kłodzkiej i obejmuje następujące cztery zadania inwestycyjne:

- 2A.1/1 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów;
- 2A.1/2 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie;
- 2A.2/1 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Bystrzyca Dusznicka w miejscowości Szalejów;
- 2A.2/2 – Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Duna miejscowość Krosnowice.

Podkomponent 2B – Ochrona bierna

Podkomponent ten dotyczy zabezpieczenia terenów wzdłuż Nysy Kłodzkiej i jej dopływów w Kotlinie Kłodzkiej za pomocą środków biernej ochrony przeciwpowodziowej i obejmuje następujące cztery zadania inwestycyjne:

- 2B.1/1 – Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Nysy Kłodzkiej;
- 2B.1/2 – Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Ścinawki;
- 2B.2/1 – Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Białej Łądeckiej i rzeki Morawki;
- 2B.2/2 – Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Bystrzycy Dusznickiej i rzeki Kamienny Potok.

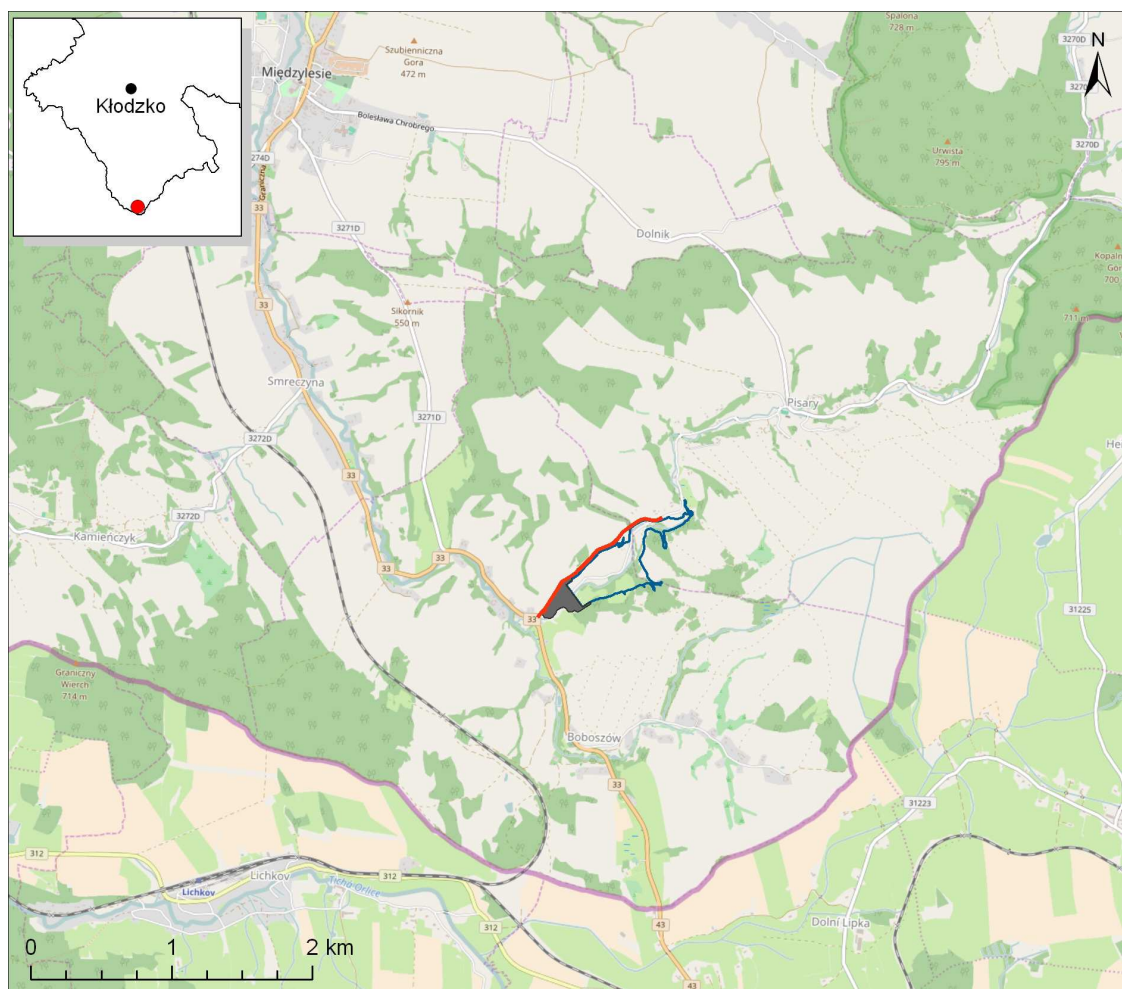
2. OPIS ZADANIA

Zadanie będące przedmiotem niniejszego PZŚ dotyczy budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” na Nysie Kłodzkiej. Jednostką Wdrażania Projektu (JWP) dla Zadania jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

2.1. LOKALIZACJA ZADANIA

Zadanie realizowane będzie w województwie dolnośląskim, powiat kłodzki, gmina Międzyzlesie, na terenie dwóch sołectw: Boboszów i Pisary.

Suchy zbiornik przeciwpowodziowy zostanie wybudowany na zachód od miejscowości Boboszów (około 150 m od skraju wsi), około 4 km na południowy-wschód od Międzyzlesia i około 2 km na północ od granicy z Republiką Czeską. Zbiornik zaprojektowany został w górnej części zlewni Nysy Kłodzkiej (zapora zbiornika znajduje się w km 180+085 Nysy Kłodzkiej, około 9 km poniżej źródła rzeki). W czaszy zbiornika zlokalizowany jest odcinek drogi gminnej nr 119952D Boboszów – Pisary.

Rycina 1. Lokalizacja Zadania – mapa pogładowa.

(źródło: © autorzy OpenStreetMap; licencja: <http://www.openstreetmap.org/copyright>)

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZADANIA

Suchy zbiornik przeciwpowodziowy „Bobosów” będzie miał maksymalną powierzchnię zalewu 21,4 ha i maksymalną pojemność retencyjną około 1,42 mln m³. Poniżej wymieniono główne elementy wchodzące w zakres Zadania.

Budowa zapory zbiornika

Zaporę zbiornika, zlokalizowaną w km 180+085 Nysy Kłodzkiej, z koroną na rzędnej około 500 m n.p.m., zaprojektowano jako konstrukcję ziemną.

Podstawowe parametry techniczne projektowanej zapory:

- maksymalna wysokość zapory – 17 m;
- długość zapory – 230 m;
- szerokość korony zapory – 6 m;
- nachylenie skarpy odwodnej i odpowietrznej – 1:3.

Urządzenia upustowe zbiornika projektuje się w postaci dwóch niezależnych układów: urządzeń spustowych i urządzeń przelewowych.

Urządzenia spustowe, którymi przepuszczane będą wody podczas normalnej eksploatacji zbiornika oraz przepuszczane będą wody powodziowe, zaprojektowano w postaci sztolni żelbetowej, o długości około 137 m i o szerokości 11,0 m (załącznik 8a, 8b i 8c). Sztolnię tą podzielono na trzy okna (o szerokości: 4,0 m, 1,7 m i 1,7 m). W normalnych warunkach wody płynące rzeką przepływać będą oknem o szerokości 4 m (tzw. sztolnia główna), a w warunkach powodziowych – zarówno tym oknem, jak i jednym z dwóch węższych okien. Urządzenia spustowe wyposażone zostaną w zamknięcia w postaci zasuw o napędzie elektrycznym i awaryjnym napędzie ręcznym. Przyjęta szerokość sztolni pozwoli ukształtować w jej kanale koryto zbliżone do naturalnego koryta Nysy Kłodzkiej i tym samym zapewni odpowiednie warunki dla występowania i migracji ryb. Ponadto w korpusie zapory wybudowane zostaną dwa pionowe kominy (szyby) wyniesione ponad skarpe zapory, umożliwiające dostęp światła do sztolni głównej. W szybach tych wykonane zostanie 8 komór dla nietoperzy (załącznik 8a i 8c).

Urządzenia przelewowe zaprojektowano w postaci przelewu stokowego (załącznik 8d i 8e), usytuowanego wzdłuż prawego przyczółka zapory.

Zbiornik wyposażony zostanie w urządzenia kontrolno-pomiarowe.

Przełożenie i regulacja koryt cieków

W ramach prac związanych z korytami istniejących cieków planowane jest m.in.:

- przełożenie koryta Nysy Kłodzkiej na odcinku na wysokości zapory (na odcinku tym rzeka zostanie skierowana do sztolni w zaporze zbiornika, o długości około 137 m);
- przełożenie koryta Nysy Kłodzkiej na odcinku poniżej zapory (wybudowane zostanie nowe koryto, o długości około 75 m);
- regulacja istniejącego koryta Nysy Kłodzkiej na odcinku powyżej zapory (odcinek o długości około 110 m, powyżej odcinka przełożonego do sztolni w zaporze zbiornika), wraz z budową brodu w poprzek koryta;
- regulacja istniejącego koryta Nysy Kłodzkiej na odcinku poniżej zapory (odcinek o długości około 188 m, poniżej odcinka przełożonego poniżej zapory).

W sumie, uwzględniając wybudowanie odcinka koryta Nysy Kłodzkiej biegnącego w sztolni głównej zbiornika, łączna długość przełożonych i uregulowanych odcinków koryta rzeki będzie wynosiła około 510 m.

Zagospodarowanie górnego i dolnego stanowiska

Na stanowisku górnym planowany zakres prac obejmuje m.in.: porządkowanie terenu po robotach związanych z przełożeniem i regulacją koryta Nysy Kłodzkiej oraz budowę drogi dojazdowej do stanowiska górnego.

Na stanowisku dolnym planowany zakres prac obejmuje m.in.: porządkowanie terenu po robotach związanych z przełożeniem i regulacją koryta Nysy Kłodzkiej oraz budowę drogi dojazdowej do stanowiska dolnego i na koronę zapory.

Budowa budynku gospodarczego

Budynek gospodarczy został zaprojektowany na wysokości dolnego stanowiska.

Wykonanie infrastruktury drogowej i oświetlenia

Projektowane prace obejmują m.in.:

- budowę drogi wewnętrznej prowadzącej od nowego odcinka drogi gminnej do górnego stanowiska zapory;
- budowę drogi wewnętrznej prowadzącej od nowego odcinka drogi gminnej do dolnego stanowiska zapory;
- budowę drogi wewnętrznej prowadzącej od nowego odcinka drogi gminnej na koronę zapory;
- wykonanie oświetlenia zapory.

Zagospodarowanie czaszy zbiornika

Projektowane prace na terenie czaszy zbiornika obejmują m.in.:

- przełożenie napowietrznej linii średniego napięcia 20 kV poza czaszę zbiornika;
- przełożenie napowietrznej linii niskiego napięcia 0,4 kV poza czaszę zbiornika;
- rozbiórkę obiektów kubaturowych w czaszy zbiornika.
- rozbiórkę instalacji technicznych uzbrojenia terenu w czaszy zbiornika.

Przełożenie drogi kolidującej z zaporą zbiornika

Ze względu na kolizję istniejącej drogi gminnej nr 119952D Boboszów – Pisary z przebiegiem projektowanej zapory zbiornika niezbędne jest przełożenie odcinka ww. drogi o długości około 1,2 km, w tym rozbiórka dwóch mostów drogowych na Nysie Kłodzkiej.

Wykonanie dodatkowych działań z zakresu ochrony środowiska

Dodatkowe działania z zakresu ochrony środowiska obejmują m.in.:

- wykonanie nasadzeń zadrzewień (w tym m.in. siedliska przyrodnicze *91E0 i *9180) na brzegach Nysy Kłodzkiej i na stokach doliny tej rzeki;
- wykonanie nasadzeń drzew i krzewów wzdłuż nowego odcinka drogi gminnej;
- zagospodarowanie terenów w czaszy zbiornika w formie łąk;
- instalację platformy lęgowej dla bociana czarnego oraz około 260 budek lęgowych dla ptaków i 42 skrzynek dla nietoperzy.

3. UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNE, PRAWNE I ADMINISTRACYJNE

3.1. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ ZADANIA

Inwestorem Zadania jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, działający w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Dodatkowo, na etapie budowy i eksploatacji, realizacja Zadania może wymagać zaangażowania organów administracji publicznej na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Dla bieżącej koordynacji wdrażania Projektu utworzono jednostkę organizacyjną Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły.

3.2. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWA KRAJOWEGO W ZAKRESIE ŚRODOWISKA

Zgodnie z polskim prawem proces inwestycyjny w zakresie dotyczącym ochrony środowiska reguluje kilkanaście ustaw i rozporządzeń. Zestawienie wybranych podstawowych aktów prawnych związanych z ww. zakresem tematycznym i obowiązujących w okresie prac nad PZŚ zostało przedstawione w załączniku 3. Liczba i treść podanych tam aktów prawnych może ulec zmianie, wraz ze zmianami krajowych przepisów w zakresie ochrony środowiska. W każdym przypadku Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania wszystkich aktualnych regulacji prawnych obowiązujących w Polsce w okresie trwania Kontraktu.

3.3. PROCEDURA OOS¹ W POLSCE

Opis procedury oceny oddziaływania na środowisko obowiązującej w polskim prawodawstwie został zawarty w *Ramowym Planie Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)*, opublikowanym m.in. na stronach internetowych Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły¹ oraz Banku Światowego².

3.4. WYTYCZNE BANKU ŚWIATOWEGO

Przedmiotowe Zadanie współfinansowane jest przez Bank Światowy, a uwarunkowania jego realizacji w zakresie ochrony środowiska są zgodne z Politykami Operacyjnymi (*Operational Politics*) i Procedurami Banku (*Bank Procedures*) w zakresie ochrony środowiska, w tym m.in. politykami i procedurami *OP/BP 4.01* (dotyczącymi oceny oddziaływania na środowisko), *OP/BP 4.04* (dotyczącymi siedlisk przyrodniczych) i *OP/BP 4.11* (dotyczącymi zasobów kulturowych).

Teksty źródłowe ww. polityk i procedur można znaleźć w dokumencie *The World Bank Operational Manual*³, a ich opisy przedstawiono m.in. w *Ramowym Planie Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)*.

---

¹ Na stronie: http://www.odrapcu.pl/popdow_dokumenty_RPZSiSS.html.

² Na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/717671468333613779/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project-environmental-and-social-management-framework>.

³ Na stronie: <https://policies.worldbank.org/sites/PPF3/Pages/Manuals/Operational%20Manual.aspx>.

3.5. AKTUALNY STAN PROCEDUR OOS DLA ZADANIA

Dla przedmiotowego Zadania uzyskano następujące decyzje z zakresu ochrony środowiska:

A) Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika

Zgodnie z klasyfikacją zawartą w *Rozporządzeniu OOS*, przedsięwzięcie dotyczące budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego (obejmujące zasadniczy zakres Zadania) zalicza się do grupy I, tj. do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika, w trakcie którego przeprowadzona została ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zostało zakończone wydaniem decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 27 lutego 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach (znak: WOOŚ.4233.8.2012.ŁCK.47 – załącznik 4a PZŚ). Ze względu na wniesione odwołanie od ww. decyzji, po rozpoznaniu sprawy, w dniu 6 kwietnia 2016 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydał decyzję zmieniającą w części ww. decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (znak: DOOŚ-0a1.4233.21.2015.is.15 – załącznik 4b PZŚ).

B) Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przebudowy drogi gminnej

Przedsięwzięcie dotyczące przebudowy drogi gminnej nr 119952D Boboszów – Pisary (stanowiące część Zadania) zalicza się do grupy II, tj. do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może być wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

W toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ prowadzący uzyskał postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu wyrażające opinię o braku konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało zakończone wydaniem decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Międzyzylesie z dnia 17 lutego 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach (znak: ITiG.603.1-D.2015 – załącznik 4c PZŚ), stwierdzającej brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko.

C) Decyzja zezwalająca na odstępstwa od przepisów ochrony gatunkowej

Ze względu na fakt, że w trakcie realizacji Zadania może dojść do płoszenia i niepokojenia oraz niszczenia okazów i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, jako inwestor, złożył do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu wnioski o wydanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do okazów roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Postępowanie administracyjne w tej sprawie zostało zakończone wydaniem decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 8 stycznia 2016 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową (znak: WPN.6401.266.2015.IW.2), przedstawionej w załączniku 4d PZŚ.

Kopie wyżej wymienionych decyzji administracyjnych, wydanych w latach 2015-2016, przedstawione są w załączniku 4 PZŚ.

Niezależnie od powyższego, Wykonawca ma obowiązek uzyskania wszystkich dalszych decyzji administracyjnych, jeżeli w trakcie realizacji Zadania wystąpi taka konieczność.

4. OPIS ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W OTOCZENIU ZADANIA

W niniejszym rozdziale opisano stan elementów środowiska w otoczeniu Zadania, na podstawie informacji zawartych w Raporcie OOŚ (2014), wraz z uzupełnieniami.

4.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

Biorąc pod uwagę podział fizycznogeograficzny Polski, planowana inwestycja zlokalizowana jest w obrębie mezoregionu Kotlina Kłodzka, sąsiadującego od wschodu z Masywem Śnieżnika, a od zachodu z Górami Bystrzyckimi. Mezoregion ten wchodzi w skład makroregionu Sudetów Środkowych.

W krajobrazie otaczającym obszar planowanego Zadania dominuje rzeźba falista typu wyżynnego. Wyżynne obszary położone po dwóch stronach Kotliny Kłodzkiej mają charakter niewielkich lekko pofałdowanych wyniesień o średniej wysokości około 500 m n.p.m., poprzecinanych płytkimi dolinami licznych potoków. Obszar ten ma charakter zdenudowanej wyżyny z lokalnymi wzgórzami, a ze względu na otaczające masywy górskie stanowi on typowe obniżenie śródgórskie. Wschodnie zbocza tego obszaru wznoszą się stopniowo w kierunku Masywu Śnieżnika, a zachodnie jego zbocza, wyraźnie łagodniejsze, w kierunku Gór Bystrzyckich.

Krajobraz tego obszaru ma charakter kulturowo-uprawowy. Większość obszaru zajmują rozległe użytki rolne i półdzikie górskie łąki, leżące głównie na zboczach wzniesień. Zalesienia występują na zboczach i wierzchołkach wzniesień oraz wzdłuż cieków.

4.2. KLIMAT

Na obszarze przedmiotowego Zadania panuje klimat umiarkowany środkowoeuropejski śródgórski, zdeterminowany dwoma czynnikami: wysokością nad poziomem morza i układem orograficznym. Pory roku są łatwo rozpoznawalne i wyznaczane przez przebieg temperatury: ciepła i wilgotna wiosna, ciepłe i często suche lato, chłodna i wilgotna jesień oraz mroźna zima ze znacznymi opadami śniegu. Zachmurzenie średnie występuje w okresie jesienno-zimowym, najmniejsze w lecie.

4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

W rejonie planowanej budowy zbiornika nie ma zakładów przemysłowych, nie ma również zakładów produkcyjno-hodowlanych, które mogłyby istotnie pogarszać stan sanitarny powietrza. Jedynym większym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest droga krajowa nr 33 Kłodzko-Boboszów, przebiegająca około 300 m na zachód od projektowanej zapory zbiornika. O zanieczyszczeniu powietrza w omawianym rejonie może również decydować emisja z tzw. źródeł niskich (głównie palenisk domowych). Planowany zbiornik położony jest w odległości od około 100 metrów do kilku kilometrów od zabudowań okolicznych wsi czy też większych centrów miejskich, stąd należy oczekiwać, że stężenia omawianych zanieczyszczeń w rejonie planowanej inwestycji powinny być tutaj znacznie niższe od stężeń ich tła podlegających pomiarom na terenie miasta Międzyzylesia.

4.4. GLEBY I GRUNTY

Na omawianym terenie występują głównie gleby brunatne właściwe i gleby brunatne kwaśne, a w dolinie Nysy Kłodzkiej – gleby aluwialne. Większość gleby zagospodarowana jest w formie użytków rolnych (pastwiska i łąki), w IV i V klasie bonitacji.

4.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar na którym projektuje się budowę zbiornika Boboszów położony jest w dorzeczu Nysy Kłodzkiej – lewobrzeżnego dopływu Odry. Obszar ten charakteryzuje się gęstą i dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. Największym ciekim jest rzeka Nysa Kłodzka, której źródła znajdują się poniżej Jasienia (935,0 m n.p.m.), około 1 km na południe od Trójmorskiego Wierchu (1145,0 m n.p.m). Potoki źródłowe Nysy Kłodzkiej wypływają na wysokości około 900 m n.p.m. Źródłowy odcinek Nysy Kłodzkiej wraz z licznymi dopływami odwadnia zachodnie stoki Masywu Śnieżnika. Większymi dopływami Nysy Kłodzkiej powyżej projektowanego zbiornika są: potok Jodłówka (dopływ prawostronny) oraz potoki Bagnica i Potoczysko (dopływy lewostronne). Większym dopływem Nysy Kłodzkiej poniżej projektowanego zbiornika jest potok Bobosz (dopływ lewostronny). Wszystkie ww. dopływy Nysy Kłodzkiej są typowymi małymi potokami górskimi, charakteryzującymi się dużymi spadkami i szybkimi przepływami. Na obszarze pomiędzy Boboszowem i Pisarami występują ponadto cztery niewielkie bezimienne cieki, uchodzące do Nysy Kłodzkiej (dwa dopływy lewobrzeżne i dwa prawobrzeżne).

Nysa Kłodzka charakteryzuje się w tym rejonie gwałtownymi wezbraniami, a stosunek przepływu wody stuletniej do średniej rocznej jest bardzo wysoki i wynosi około 220.

Projektowany zbiornik zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) PLRW60004121169 *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki*.

Obliczone wartości przepływów charakterystycznych dla Nysy Kłodzkiej w przekroju zapory zbiornika „Boboszów” (przy wykorzystaniu wartości zanotowanych w przekroju wodowskazowym Międzyzlesie na Nysie Kłodzkiej) przedstawiają się następująco:

Przepływ charakterystyczny	Natężenie przepływu Q [m ³ /s]
NNQ	0,016
SNQ	0,05
SSQ	0,25
SWQ	5,22
WWQ	57,7

Ustalenia wynikające z *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (PGWdO)*

Projektowany zbiornik zlokalizowany jest w regionie wodnym Środkowej Odry, w zlewni bilansowej Nysa Kłodzka, w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) PLRW60004121169 *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki*, należącej do scalonej części wód powierzchniowych (SCWP) o kodzie SO0901.

JCWP *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki* ma długość 44,73 km, a powierzchnia jej zlewni wynosi 130,31 km². W skład zlewni tej JCWP wchodzi rzeka Nysa Kłodzka, na odcinku od źródeł do ujścia rzeki Różanej, wraz z jej głównymi dopływami.

Zgodnie z obowiązującym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* przedmiotowa JCWP należy do typu nr 4 – potok wyżynny krzemianowy z substratem gruboziarnistym. JCWP *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki* jest naturalną częścią wód, której stan oceniono jako zły. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest zatem osiągnięcie dobrego stanu wód, poprzez uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Przedmiotowa JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych wg RDW, dlatego wyznaczono dla niej derogację z art. 4(7) RDW, z następującym uzasadnieniem: „z uwagi na planowane działania w zakresie realizacji inwestycji powodujących zmiany w charakterystykach fizycznych JCWP, służące nadrzędnym celom społecznym, tj. ochronie przeciwpowodziowej, a realizacja tych planów uniemożliwia osiągnięcie przez JCWP założonych celów środowiskowych”.

Na obszarze JCWP *Nysa Kłodzka od źródła do Różanej* występują ponadto cele środowiskowe szczególne, ustalone ze względu na występowanie obszarów chronionych zawartych w wykazach, o których mowa w art. 113 ust. 4 *ustawy Prawo wodne*, takich jak:

- jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, tj. jednolita część wód powierzchniowych JCWP RW60004121169 oraz jednolite części wód podziemnych JCWPd o kodach: PLGW5100110, JCWPd PLGW6220111 oraz PLGW6220112,
- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (obszar całej Polski),
- jednolite części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, tj. jednolita część wód powierzchniowych RW60004121169,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie (m.in. obszar Natura 2000 OZW „Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika” – PLH020016).

Planowane Zadanie polegające na budowie suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” na Nysie Kłodzkiej zostało umieszczone w opracowaniu uzupełniającym do *Planu Gospodarowania Wodami dla obszaru dorzecza Odry* (tzw. *MasterPlan*) pod numerem 1_501_O (Załącznik nr 2, Lista nr 1) i zostało tam zaliczone do inwestycji które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód.

4.6. WODY PODZIEMNE

Czynnikami kształtującymi warunki hydrogeologiczne w otoczeniu planowanej inwestycji są: budowa geologiczna, tektonika, duże zróżnicowanie litofacjalne oraz zmienne i ograniczone rozprzestrzenienie warstw wodonośnych. Płytkie, podskórne wody występują w piaszczysto-zwirowych utworach czwartorzędowych pochodzenia rzeczno-ekologicznego, wypełniających dna dolin Nysy Kłodzkiej i jej dopływów. Zwykle zalegają bezpośrednio na zwietrzelinach (rumoszach skalnych) skał kredowych lub krystalicznych. Wody tego piętra występują przeważnie na głębokości 1,0-2,0 m p.p.t. Cechują się one niewielkimi wydajnościami oraz małą stabilizacją zwierciadła, które uzależnione jest najczęściej od poziomu wody w ciekach i od opadów atmosferycznych. Lokalnie wody czwartorzędowego poziomu występują w pokrywach stoko-

wych i płaskich stożkach przedgórskich. Z poziomem tym związane są liczne wycieki i wysięki.

Wodonośne piętro kredowe jest głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę na tym terenie. Stwierdzono w nim występowanie dwóch poziomów wodonośnych: górnego oraz dolnego. Oba poziomy charakteryzują się bardzo zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, a w szczególności nierównomiernym wykształceniem warstw przepuszczalnych i ich zmienną miąższością. W rejonie doliny przeważają wody o zwierciadle napiętym.

Obszar oddziaływania planowanego zbiornika położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW6220_110, należącej do rejonu wodnego środkowej Odry i do obszaru dorzecza Odry o kodzie 6000. Ocena stanu ilościowego i chemicznego wód jest dobra, a wody te nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Według nowego podziału jednolitych części wód podziemnych, obszar realizacji Zadania znajduje się na terenie JCWPd nr 125.

4.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

W rejonie planowanego Zadania nie występują istotne generatory hałasu. Największym źródłem hałasu jest tutaj tzw. hałas komunikacyjny, wytwarzany przez pojazdy mechaniczne poruszające się po drodze krajowej nr 33 (z Kłodzka do przejścia granicznego Boboszków-Dolna Lipka). Droga ta jest oddalona od projektowanej zapory o około 300 m na zachód. Drugim źródłem hałasu komunikacyjnego jest linia kolejowa nr 276 (prowadząca z Wrocławia do granicy państwowej z Czechami w Lichkovie i dalej do Pragi), oddalona od projektowanej zapory o około 1,2 km na zachód. Mniej istotnymi źródłami hałasu kształtującymi klimat akustyczny w tym rejonie jest ruch pojazdów po drodze gminnej nr 119952D Boboszków – Pisary oraz sezonowo prowadzone prace rolnicze.

Najbliższe tereny chronione akustycznie, w postaci zabudowy mieszkaniowej zagrodowej we wsiach Boboszków i Pisary, występują wzdłuż drogi gminnej łączącej Boboszków z Pisarami oraz wzdłuż drogi krajowej nr 33 Kłodzko-Boboszków (na północ i na południe od projektowanego zbiornika). Najbliższe gospodarstwo położone jest około 160 m na zachód od projektowanej korony zapory. Po likwidacji tego gospodarstwa, w ramach przygotowania terenu pod budowę zbiornika (rozbiórka obiektów kubaturowych), najbliższą zabudową mieszkaniową zagrodową będzie gospodarstwo położone około 280 m na zachód od korony zapory. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zagrodowa wsi Pisary położona jest w odległości około 800 m od projektowanej zapory.

4.8. PRZYRODA OŻYWIONA

4.8.1. Chronione siedliska przyrodnicze i gatunki

Siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej

Na obszarze planowanego Zadania stwierdzono występowanie 4 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Są to:

- 6430 – ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). Łącznie stwierdzono 5 płatów siedliska na powierzchni 0,43 ha. Siedlisko występuje na głównie terasach zalewowych cieków i na kamienistych łachach w korytach. Stan zachowania siedlisk jest doskonały (FV).

- 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*). Stwierdzono 1 płat siedliska o powierzchni 0,3 ha. Z uwagi na niewielką powierzchnię oraz rozluźnioną strukturę drzewostanu z antropogenicznym udziałem świerka, stan zachowania siedliska określono jako niewłaściwy (U1).
- 9180* – jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*). Zidentyfikowano 1 płat siedliska, o powierzchni 0,54 ha, występujący na skarpie lewego brzegu Nysy Kłodzkiej, ponad terasą zalewową. Siedlisko występuje tutaj w podtypie 9180-4 – jaworzyna miesięcznicowa (*Lunario-Aceretum pseudoplatani*). Z powodu braku większej ilości martwego drewna oraz ze względu na udział roślin inwazyjnych w runie, stan zachowania siedliska określono jako niewłaściwy (U1).
- 91E0* – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. Zidentyfikowano 3 płaty siedliska, o łącznej powierzchni 2,87 ha, zlokalizowane wzdłuż koryta Nysy Kłodzkiej. Siedlisko występuje w podtypie 91E0-5 – podgórskie łągi jesionowe (*Carici remotae-Fraxinetum*). Ze względu na silne zniekształcenie drzewostanu stan zachowania siedliska określono jako zły (U2).

Szczegółowy opis występowania ww. siedlisk przyrodniczych przedstawiony jest w Raporcie OOS, wykonanym w 2014 r. na potrzeby uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Chronione gatunki roślin

Na obszarze planowanego Zadania stwierdzono występowanie 19 gatunków roślin uznawanych za rzadkie, w tym 17 gatunków objętych ochroną w Polsce.

Wykaz rzadkich i chronionych gatunków roślin stwierdzonych na terenie projektowanego zbiornika przedstawiono w tabeli 1 w załączniku 5. W tabeli tej ujęto gatunki objęte ochroną na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów krajowych oraz pozostałe gatunki rzadkie (figurujące w *Polskiej czerwonej księdze roślin* lub na *Czerwonej liście roślin naczyniowych Dolnego Śląska*). W zestawieniu nie ujęto natomiast gatunków, które utraciły status ochronny w związku ze zmianą listy gatunków objętych ochroną w Polsce, ale podlegały ochronie w okresie tworzenia Raportu OOS (i które zostały wymienione w tym raporcie jako gatunki chronione).

Chronione gatunki zwierząt

W granicach obszaru oddziaływania planowanego Zadania stwierdzono występowanie łącznie 88 gatunków zwierząt objętych ochroną.

Na terenie projektowanego zbiornika stwierdzono występowanie 5 chronionych gatunków bezkręgowców, w tym 3 gatunków motyli (2 gatunków modraszków *Phengaris sp.* i czerwończyka nieparka *Lycaena dispar*), które występują na terenach łąk z udziałem krwiściągu lekarskiego *Sanguisorba officinalis* i szczawiu *Rumex sp.*. Poza ww. motylami, do gatunków objętych ochroną zaliczają się 2 kolejne stwierdzone tu bezkręgowce: trzmieł ziemny *Bombus terrestris* i ślimak winniczek *Helix pomatia*.

W wodach potoków płynących w obrębie projektowanej czaszy zbiornika stwierdzono występowanie 3 gatunków reprezentujących ichtiofaunę. Dwa z nich objęte są ochroną gatunkową (głowacz białopłetwy *Cottus gobio* i głowacz przęgopłetwy *Cottus poecilopus*), natomiast trze-

ci gatunek (pstrąg potokowy *Salmo trutta*) podlega ochronie na podstawie przepisów dotyczących połowów ryb.

Płazy i gady na terenie realizacji Zadania są reprezentowane przez 5 gatunków objętych ochroną częściową (1 gatunek żaby, 1 gatunek ropuchy, 2 gatunki traszek i 1 gatunek węża).

Najliczniejszą grupą zwierząt chronionych na przedmiotowym terenie stanowią ptaki. Stwierdzono tu występowanie 61 gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową, w tym 6 gatunków z załącznika I *Dyrektywy Ptasiej*. Występowaniu ptaków na tym obszarze sprzyja zróżnicowanie siedlisk w obrębie planowanego zbiornika: obecność lasów łęgowych, lasów grądowych i zarośli krzewiastych oraz bliskość koryta rzeki stwarza wielu ptakom dogodne warunki do rozrodu, żerowania i wypoczynku. Część gatunków to ptaki terenów otwartych, których mozaika znajduje się na obszarze wykorzystywanym rolniczo w otoczeniu terenów zalesionych.

Ssaki nietotne stanowią stosunkowo niewielki odsetek gatunków stwierdzonych na analizowanym obszarze. Odnotowano tu występowanie 8 gatunków objętych ochroną częściową, spośród których wydra *Lutra lutra* jest gatunkiem figurującym w Załączniku II *Dyrektywy Siedliskowej*. Poza ssakami nietotnymi na terenie realizacji Zadania stwierdzono występowanie 6 chronionych gatunków nietoperzy, w tym nocka dużego *Myotis myotis* i mopka *Barbastella barbastellus* – gatunków wymienionych w Załączniku II *Dyrektywy Siedliskowej*.

Wykaz chronionych gatunków zwierząt stwierdzonych na terenie projektowanego zbiornika przedstawiono w tabelach 2-6 w załączniku 5 PZŚ. Szczegółowe opisy występowania poszczególnych gatunków przedstawiono w Raporcie OOS (2014).

4.8.2. Obszary i obiekty chronione

Obszary Natura 2000

Na terenie projektowanego zbiornika oraz w jego bliskim otoczeniu nie występują obszary Natura 2000. W dalszym otoczeniu zbiornika (do 30 km) znajdują się trzy obszary Natura 2000, należące do kategorii tzw. obszarów siedliskowych:

- 1) „Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika” (PLH020016) – około 2,2 km na SE od zbiornika;
- 2) „Dzika Orlica” (PLH020061) – około 8 km na NW od zbiornika;
- 3) „Góry Orlickie” (PLH020060) – około 30 km na NW od zbiornika.

Pozostałe obszary i obiekty chronione

Na terenie projektowanego zbiornika oraz w jego bliskim otoczeniu nie występują obszarowe ani punktowe formy ochrony przyrody, w rozumieniu *ustawy o ochronie przyrody*. W dalszym otoczeniu, około 3,2 km na NE od zbiornika, przebiega granica Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, a około 2,8 km na W od zbiornika, położony jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Góry Bystrzyckie i Orlickie”

4.9. ZABYTKI KULTURY

W otoczeniu projektowanego zbiornika „Boboszów” znajdują się dwa obiekty ujęte w rejestrze zabytków architektury i budownictwa Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, które podlegają ochronie konserwatorskiej. Oba obiekty znajdują się poza strefą realizacji Zadania i są to:

- kościół p.w. Św. Anny z 1811 r. w Boboszowie (Nr rej. 1966 z dnia 22.12.1971), położony około 1 km na S od projektowanego zbiornika;
- drewniany kościółek p.w. Św. Michała Archanioła z 1710 r. w Kamieńczyku (Nr rej. 471 z dnia 26.07.1958), położony około 4 km na W od projektowanego zbiornika.

W położonych najbliższej projektowanego zbiornika sołectwach Boboszów i Pisary, utworzone zostały następujące strefy ochronne (obejmujące częściowo strefę realizacji Zadania):

- 2 strefy ochrony krajobrazu kulturowego (strefy „K”) – obejmują tereny krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym znajdujące się w jego otoczeniu lub obszary o ukształtowanym w wyniku działalności ludzkiej o charakterystycznym wyglądzie. Strefy takie wyznaczone zostały w Boboszowie i Pisarach;
- strefa „OW” obserwacji archeologicznej dla miejscowości o średniowiecznej metryce i stanowisk archeologicznych. Strefa ta wyznaczona została w Boboszowie.

4.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE

Na obszarze projektowanego zbiornika „Boboszów” oraz w jego najbliższym otoczeniu dużą część obszaru zajmują rozległe użytki rolne, górskie łąki na zboczach wzniesień oraz lasy łąkowe i grądowe w dolinach rzek. W otoczeniu zbiornika znajdują się cztery wsie: Boboszów (około 240 mieszkańców), Pisary (około 130 mieszkańców), Kamieńczyk (około 60 mieszkańców) i Smreczyna (około 180 mieszkańców). We wsiach tych nie ma zakładów przemysłowych, przeważnie nie ma tu również zakładów produkcyjno-hodowlanych. Jedynie w Smreczynie jest stacja benzynowa, zakład obróbki drewna i zakład transportowy, a w Boboszowie – Urząd Celny i strażnica Straży Granicznej. W granicach planowanego Zadania znajduje się 16 obiektów kubaturowych, z których 5 to zabudowa mieszkaniowa. Do budynków tych doprowadzona jest energia elektryczna napowietrznymi liniami niskiego napięcia (NN). Wzdłuż zachodniej części obszaru projektowanej czaszy zbiornika oraz przez obszar projektowanej zapory przebiega linia średniego napięcia (ŚN). Ponadto przez południową część obszaru projektowanego zbiornika poprowadzona jest linia telekomunikacyjna. Przez obszar zbiornika przebiega również odcinek drogi gminnej nr 119952D Boboszów – Pisary (około 1,2 km długości), z dwoma mostami nad Nysą Kłodzką. Na zachód od projektowanego zbiornika przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne. Około 300 m od zapory zbiornika przebiega wspomniana wyżej droga krajowa nr 33 (z Kłodzka do drogowego przejścia granicznego Boboszów – Dolna Lipka), a około 1200 m od zapory – linia kolejowa nr 276 o znaczeniu międzynarodowym (z Wrocławia do granicy państwowej z Czechami w Lichkovie i dalej do Pragi).

5. PODSUMOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

5.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

Powierzchnia ziemi

Oddziaływania na powierzchnię ziemi będą się wiązać z czasowym i stałym zajęciem terenu. W fazie budowy na terenie Zadania tymczasowe wyłączenie gruntów z dotychczasowego użytkowania związane będzie z powstaniem zaplecza budowy i dróg technologicznych. Po zakończeniu budowy place zaplecza i drogi technologiczne zostaną rozebrane, a grunt zostanie zrekultywowany.

Trwałe wyłączenie gruntów z dotychczasowego użytkowania związane z fazą budowy dotyczyć będzie posadowienia korpusu zapory wraz ze stanowiskiem dolnym i górnym, budowy dróg wewnętrznych oraz budowy nowego odcinka drogi gminnej nr 119952D. Ponadto trwałe wyłączenie gruntów z użytkowania spowoduje budowa nowego odcinka koryta Nysy Kłodzkiej. Powierzchnia gruntów wyłączonych z użytkowania obejmie około 12 ha.

Z drugiej strony, w granicach czaszy zbiornika odzyskane zostaną grunty obecnie zajęte przez 16 obiektów kubaturowych wraz z infrastrukturą. Wszystkie te obiekty zostaną rozebrane, a zajęte dotychczas przez nie tereny zostaną zrekultywowane poprzez zadarnienie.

Krajobraz

Wybudowana zapora w postaci nasypu ziemnego o długości 230 m i wysokości 17 m, przegradzająca dolinę i koryto Nysy Kłodzkiej, będzie elementem dominującym w krajobrazie i jednocześnie obcym w naturalnej dolinie rzeki (efekt ten wzmocniony będzie jeszcze przez obecność dróg wewnętrznych i systemów oświetlenia). Przyjęte rozwiązania techniczne, w tym np. budowa zapory ziemnej o zadarnionych skarpach, zmniejszy oddziaływanie inwestycji na krajobraz. Dodatkowymi elementami mającymi związek z ochroną krajobrazu będą: ograniczenia w zajmowaniu powierzchni terenu na etapie robót, ograniczenie zakresu wycinki drzew oraz wykonanie nasadzeń drzew i krzewów.

5.2. KLIMAT

Modyfikacja warunków klimatycznych

Projektowany zbiornik będzie zbiornikiem suchym, napełnianym wodą na krótki okres jedynie w czasie zagrożenia powodziowego. Z racji krótkiego okresu wypełnienia zbiornika wodą, na etapie eksploatacji nie będzie miał on wpływu na żadne zjawiska klimatyczne, a mikroklimat w jego rejonie nie ulegnie zmianie.

Emisja gazów cieplarnianych

Na etapie budowy w wyniku spalania paliw pojazdów i maszyn budowlanych emitowane będą spaliny, w tym dwutlenek węgla zaliczany do gazów cieplarnianych. Ponadto wystąpi zapotrzebowanie na energię elektryczną, związane z użytkowaniem zaplecza budowy, pracą maszyn i urządzeń oraz oświetleniem terenu budowy (zużycie energii elektrycznej wiąże się z emisją gazów cieplarnianych w czasie jej wytwarzania w elektrowniach).

Na etapie eksploatacji zbiornika zapotrzebowania na energię elektryczną związane będzie głównie z oświetleniem zapory oraz eksploatacją budynku gospodarczego.

Uodpornienie Zadania na negatywne zjawiska towarzyszące zmianom klimatu

Planowany zbiornik został zaprojektowany zgodnie z obowiązującymi przepisami hydrotechnicznymi, które uwzględniają ekstremalne zjawiska zachodzące w środowisku związane ze zmianami klimatu (regulują to odpowiednie przepisy dotyczące projektowania, budowy i eksploatacji zbiorników przeciwpowodziowych). Z drugiej strony, budowa nowych suchych zbiorników przeciwpowodziowych (w tym zbiornika „Boboszków”) poprawi zabezpieczenie przeciwpowodziowe licznych miejscowości położonych w Kotlinie Kłodzkiej i w ten sposób przyczyni się do ograniczenia skutków negatywnych zjawisk towarzyszących zmianom klimatu.

5.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na etapie budowy źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego będzie emisja niezorganizowana spalin wytwarzanych w związku z użytkowaniem pojazdów i maszyn budowlanych. Podstawowymi zanieczyszczeniami emitowanymi do powietrza pochodzącymi ze spalania oleju napędowego w silnikach maszyn i samochodów będą: SO₂, NO₂, CO, węglowodory alifatyczne, sadza oraz pył unoszący się podczas przejazdów samochodów i robót ziemnych, szczególnie w dłuższych okresach bezdeszczowych. Ze względu na fakt, że teren budowy obejmuje stosunkowo rozległy obszar, a emitujące zanieczyszczenia pojazdy i maszyny budowlane nie będą pracować jednocześnie na całej jego powierzchni (roboty prowadzone będą odcinkowo, w miarę postępu prac), nie należy spodziewać się większego wpływu robót na stan zanieczyszczenia powietrza poza obszarem Zadania. Wystąpienia krótkotrwałych podwyższonych wartości stężeń ww. zanieczyszczeń spodziewać się można lokalnie, w sąsiedztwie pracujących pojazdów i maszyn, co jest zjawiskiem typowym dla prac budowlanych i ustępującym po zakończeniu etapu robót.

Na etapie eksploatacji, w związku z bezobsługowym systemem funkcjonowania zbiornika, ruch samochodowy i uciążliwości związane z oddziaływaniem transportu samochodowego (emisja zanieczyszczeń do powietrza) będą ograniczone wyłącznie do okresowych przejazdów samochodów dowożących służby dozoru technicznego w celu kontroli zapory.

5.4. GLEBY I GRUNTY

Oddziaływanie na gleby na etapie budowy będzie związane przede wszystkim z bezpośrednimi przekształceniami powierzchni ziemi (wykopy), stałym wyłączeniem części gruntów z dotychczasowego użytkowania, ze zmianami struktury gleby na gruntach zajmowanych czasowo (drogi technologiczne, place budowy), a także z potencjalną możliwością zanieczyszczenia gleby na skutek awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych.

Po zakończeniu etapu robót budowlanych i po właściwie przeprowadzonej rekultywacji gruntów nie należy oczekiwać istotnych zmian w warunkach glebowo-wodnych i produktywności gleb na terenach zajęć czasowych.

5.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Biologiczne elementy jakości wód

Makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, fitobentos

Na etapie budowy, w związku z koniecznością przełożenia odcinka Nysy Kłodzkiej na wysokości i poniżej korpusu zapory, zostanie zasypany fragment dotychczasowego koryta tej rzeki, o długości około 170 m. Na odcinku tym zniszczeniu ulegnie występująca tam flora wodna i brzegowa (fitobentos, makrofity) oraz część fauny wodnej (szczególnie gatunki o niewielkich rozmiarach i ograniczonych zdolnościach lokomotorycznych, w tym makrobezkręgowce bentosowe). Dodatkowe straty w zasobach ww. organizmów związane będą z planowanymi robotami polegającymi na regulacji dalszych odcinków koryta Nysy Kłodzkiej (około 110 m koryta rzeki powyżej zapory i około 190 m koryta poniżej zapory).

Wobec znacznej długości koryt wód płynących zlokalizowanych w granicach przedmiotowej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – około 45 km Nysy Kłodzkiej plus liczne dopływy tej rzeki – opisane powyżej straty w zasobach makrofitów, fitobentosu i makrobezkręgowców bentosowych nie będą znaczące i nie spowodują nieosiągnięcia celu środowiskowego dla JCWP.

Na etapie eksploatacji zniszczone wcześniej zespoły makrobezkręgowców dennych, fitobentosu oraz makrofitów będą się sukcesywnie odtwarzać (w uregulowanych oraz w nowo wybudowanych odcinkach koryta Nysy Kłodzkiej). W przypadku fitobentosu proces ten trwać będzie kilka miesięcy, w przypadku makrobentosu i makrofitów – do 2-3 lat.

Ichtiofauna

Na etapie budowy, podobnie jak w przypadku wyżej wymienionych organizmów bentosowych i makrofitów, nastąpi zniszczenie siedlisk i bazy pokarmowej ryb na likwidowanym odcinku koryta Nysy Kłodzkiej oraz pogorszenie stanu siedlisk i bazy pokarmowej ryb na odcinkach podlegających regulacji. Ze względu na ich lokalny charakter, oddziaływania te nie będą stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celu środowiskowego.

Na etapie eksploatacji, zniszczone lub zdegradowane wcześniej siedliska ryb będą się sukcesywnie odtwarzać (w uregulowanych oraz w nowo wybudowanych odcinkach koryta rzeki), w okresach opisanych w poprzednim podpunkcie.

Podsumowując, negatywne oddziaływania na ww. elementy biologiczne wód na etapie budowy dotyczyć będą stosunkowo krótkich, kilkusetmetrowych odcinków koryta Nysy Kłodzkiej, stanowiących niecałe 2% długości cieków istotnych w JCWP. Na etapie budowy i eksploatacji zbiornika zachowana zostanie ciągłość morfologiczna rzeki. Budowa i eksploatacja zbiornika nie spowoduje pogorszenia stanu ekologicznego JCWP.

Hydromorfologiczne elementy jakości wód

Warunki hydrologiczne

Budowa i funkcjonowanie zbiornika nie będą miały wpływu na warunki hydrologiczne Nysy Kłodzkiej w zakresie normalnych przepływów. W fazie eksploatacji zbiornik będzie redukować przepływy katastrofalne, występujące raz na 10 lat i rzadziej, znacznie przewyższające normalne wysokie stany wód. Poza planowanym ograniczaniem przepływów katastrofalnych, projektowany zbiornik nie będzie wywierał wpływu na reżim hydrologiczny rzeki.

Warunki morfologiczne

Na etapie budowy zasypywany odcinek koryta Nysy Kłodzkiej o długości około 170 m zostanie zastąpiony nowym korytem o długości około 150 m, co spowoduje skrócenie długości Nysy Kłodzkiej o około 20 m. Szerokość nowego koryta oraz jego spadek będą odpowiadały jego naturalnej szerokości i spadkowi na tym odcinku. Regulacja koryta Nysy Kłodzkiej obejmie łącznie około 300 m. W sumie ww. przekształcenia obejmą odcinek koryta o łącznej długości około 530 m (po śladzie obecnym), co stanowi około 2% długości istotnych cieków w omawianej JCWP. Po skumulowaniu z już istniejącymi przekształceniami, ocenionymi w 2007 roku na około 19%, daje wskaźnik regulacji $M4^1$ wynoszący około 22%, (przy wartości krytycznej równej 50%). Fizyczne przekształcenia JCWP, zmieniające warunki morfologiczne, nie są na tyle istotne, by mogły spowodować obniżenie oceny stanu/potencjału ekologicznego. Pod tym względem realizacja planowanego Zadania nie stwarza zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych RDW w kolejnym cyklu planistycznym (rok 2021). Powstanie zbiornika nie wpłynie również negatywnie na ciągłość rzeki.

Fizykochemiczne elementy jakości wód

Na etapie budowy wystąpią okresowe, krótkotrwałe i nieznaczące oddziaływania na wybrane fizykochemiczne elementy jakości wód, związane wyłącznie ze wzrostem stężenia zawiesiny w toni wodnej na odcinkach poniżej prowadzonych prac regulacyjnych w korycie Nysy Kłodzkiej. Na etapie eksploatacji opisane oddziaływania nie występują. Ilość przedostających się do wody zawiesin będzie nieznaczna i nie będzie stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celu środowiskowego.

Ocena wpływu na JCWP objętą Zadaniem oraz na sąsiednie JCWP

Oddziaływanie planowanych robót (w tym prac prowadzonych w korycie Nysy Kłodzkiej) na jakość środowiska wodnego JCWP *Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki*, w tym na jego elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne, będzie nieznaczące. Planowane Zadanie nie spowoduje pogorszenia stanu JCWP objętej Zadaniem ani sąsiednich JCWP i nie stanowi zagrożenia dla celów środowiskowych RDW.

5.6. WODY PODZIEMNE

Wpływ na stan wód podziemnych

Projektowany zbiornik „Boboszków” znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych (GZWP) oraz poza strefami ochrony bezpośredniej ujęć wód pitnych.

Roboty związane z budową zbiornika mogą spowodować krótkotrwałe, przemijające, lokalne obniżenia zwierciadła wód podziemnych, w związku z wykonywaniem niezbędnych odwodnień wykopów na etapie robót. Możliwość przemieszczania się zanieczyszczeń, wraz z wodami opadowymi, z powierzchni terenu do wód gruntowych w dużej mierze zależy od miąższości warstw utworów słabo przepuszczalnych, izolujących warstwę wodonośną. Najbardziej narażone są miejsca, w których odsłaniają się wychodnie spękanych skał pietra kredowego oraz obszary w najbliższym sąsiedztwie koryta Nysy Kłodzkiej, zbudowane z przepuszczal-

---

¹ Wskaźnik $M4$ = łączna długość odcinków cieków, na których prowadzone były prace regulacyjne (zabudowa podłużna oraz udokumentowana zmiana biegu rzeki) odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych, korygowany poprawką zależną od rodzaju i wieku regulacji: [$M4$ = suma L regulowanych / suma L cieków (km/km); wartość progowa 0,50 (50%)]

nych aluwiiów. Generalnie, po wdrożeniu środków minimalizujących z zakresu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia wód i gleb, roboty budowlane nie będą powodowały negatywnych oddziaływań na stan ilościowy i jakościowy (zmiany chemizmu i hydrodynamiki wód) wód poziomu kredowego.

Na etapie eksploatacji spiętrzenie wód powierzchniowych w zbiorniku będzie zjawiskiem okresowym i krótkotrwałym. Jednak nawet krótkotrwałe podpiętrzenie wód w zbiorniku będzie wywierać wpływ na wody podziemne, poprzez podniesienie podstawy drenażu wód podziemnych w obszarze czaszy zbiornika i okresową zmianę warunków hydrogeologicznych w najbliższym otoczeniu zbiornika. W wyniku podpiętrzenia wód powierzchniowych w zbiorniku, w jego otoczeniu należy się spodziewać wzrostu wysokości zwierciadła wód gruntowych o około 1,0-2,0 m. Zmieniają się wówczas naturalne kierunki przepływu wód podziemnych, które obecnie skierowane są do Nysy Kłodzkiej. Spiętrzenie zbiornika spowoduje około dwukrotny wzrost prędkości przepływu wody pod zaporą oraz wzrost przepływu wód podziemnych na obszarach otaczających zaporę. Oddziaływania te jednak będą krótkotrwałe i przemijające, ze względu na krótki czas piętrzenia wody w zbiorniku.

Ocena wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych JCWPd

Planowane Zadanie polegające na budowie suchego zbiornika przeciwpowodziowego, z piętrzeniem wody jedynie w okresach powodziowych, nie będzie naruszać celów środowiskowych RDW, tj. nie spowoduje pogorszenia stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) objętej Zadaniem.

5.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Przewidywany zakres robót związany będzie z okresową emisją hałasu na etapie budowy. Źródłami hałasu będzie praca poszczególnych maszyn budowlanych i ruch pojazdów, w tym samochodów ciężarowych. Biorąc pod uwagę, że najbliższe zabudowania znajdują się w odległości ponad 100 m od miejsc prowadzenia robót, a także uwzględniając wpływ lokalnego ukształtowania terenu w rejonie budowy zapory (prace prowadzone będą w dolinie rzeki, której wysokie skarpy stanowią będą naturalne ekrany akustyczne ograniczające rozprzestrzenianie się hałasu na tereny otaczające), należy uznać, że poziom hałasu związanego z prowadzeniem robót nie spowoduje znaczących uciążliwości dla otoczenia. Sprzyjać temu będzie ograniczenie pory prowadzenia robót do pory dziennej oraz dbałość Wykonawcy o stan techniczny maszyn i urządzeń pracujących na budowie.

Po zakończeniu etapu budowy eksploatacja zbiornika nie wiąże się z emisją hałasu.

5.8. PRZYRODA OŻYWIONA

5.8.1. Chronione siedliska przyrodnicze i gatunki

Siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej

Realizacja planowanego Zadania spowoduje negatywne oddziaływanie na 3 typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenach projektowanego zbiornika. Są to:

- 6430 – ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). W związku z realizacją Zadania konieczne jest usunięcie 0,06 ha powierzchni siedliska (tj. około 14% ze stwierdzonych tu 0,43 ha tego siedliska).

- 9180* – jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*). W związku z realizacją Zadania konieczne jest usunięcie 0,2 ha powierzchni siedliska (tj. około 37% ze stwierdzonych tu 0,54 ha tego siedliska).
- 91E0* – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe. W związku z realizacją Zadania konieczne jest usunięcie 0,47 ha powierzchni siedliska (tj. około 16% ze stwierdzonych tu 2,87 ha tego siedliska).

Oddziaływania te będą miały charakter trwały (w miejscach zlikwidowanych płatów siedlisk nie będą się one odtwarzać po zakończeniu robót), a ich sumaryczny wpływ zostanie zredukowany m.in. dzięki planowanym nasadzeniom drzew i krzewów w ustalonych lokalizacjach (patrz poz. 108-112 w załączniku 1 PZŚ), wynikającym z warunków decyzji środowiskowej.

Chronione gatunki roślin

Na obszarze planowanego Zadania stwierdzono występowanie 19 gatunków roślin uznawanych za rzadkie, w tym 17 gatunków objętych ochroną w Polsce. Na etapie budowy negatywnym wpływem planowanego Zadania objętych zostanie 9 gatunków roślin, w tym: dziewięciśń bezłodygowy *Carlina acaulis*, listera jajowata *Listera ovata*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, śnieżyca wiosenna *Leucoium vernalis*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, zimowit jesienny *Colchicum autumnale*, dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus* i rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*.

Ubytek stanowisk ww. gatunków roślin objętych ochroną nie będzie miał charakteru znaczącego. Zasoby populacyjne ww. gatunków chronionych nie ulegną istotnemu zmniejszeniu ani w skali regionalnej, ani lokalnej. Stwierdzone tu gatunki podlegające ochronie są lokalnie częste lub dość częste i nie są istotnie zagrożone.

Oddziaływanie inwestycji na szatę roślinną rozpatrywano również pod kątem wpływu na nieobjęte ochroną gatunki drzew i krzewów. Realizacja Zadania wiąże się z koniecznością wyinku około 1500 drzew i około 150 krzewów.

Chronione gatunki zwierząt

Bezkręgowce

Realizacja planowanego Zadania spowoduje negatywne oddziaływanie na 3 gatunki motyli (czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, modraszek nausitous *Phengaris nausithous*, modraszek telejus *Phengaris teleius*), w związku z zajęciem na cele budowy fragmentów powierzchni łąk stanowiących ich siedlisko występowania. W związku z powyższym zaplanowane zostało działanie łagodzące, w postaci wymogu prowadzenia gospodarki łąkowej na terenach w czaszy zbiornika w okresie eksploatacji, zapewniającej długofalowe utrzymanie siedlisk ww. gatunków.

Ryby i minogi

Realizacja planowanego Zadania spowoduje negatywne oddziaływanie na 3 gatunki ryb (głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, głowacz przęgopłetwy *Cottus poecilopus* i pstrąg potokowy *Salmo trutta*), w związku z planowanym przełożeniem oraz regulacją odcinków koryta Nysy Kłodzkiej (utrata lub okresowe pogorszenie jakości siedliska, okresowe pogorszenie bazy pokarmowej). Skutki tych oddziaływań zostaną ograniczone dzięki szeregowi działań łagodzących, dotyczących m.in. ukształtowania nowo budowanego odcinka koryta rzeki w sposób sprzyjający występowaniu ichtiofauny oraz ograniczenia zakresu przestrzennego regulacji koryta.

Płazy i gady

Planowane roboty budowlane mogą stanowić niebezpieczeństwo uwięzienia płazów lub gadów w tworzonych wykopach. Zagrożeniem jest również ruch pojazdów i maszyn, który może pogarszać warunki ich występowania i rozrodu albo w bezpośredni sposób stanowić zagrożenie dla życia osobników. Niebezpieczeństwem dla tej grupy zwierząt może być również potencjalne zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego. Oddziaływania te mają charakter potencjalny, a prowadzenie robót zgodnie z warunkami określonymi w załączniku 1 PZŚ znacząco redukuje ryzyko ich występowania.

Ptaki

Do głównych form negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na ornitofaunę należą:

- niszczenie potencjalnych miejsc lęgowych (skupiska drzew i krzewów oraz płaty roślinności zielnej) oraz żerowisk – oddziaływanie to nie spowoduje znaczącego wpływu na populacje poszczególnych gatunków, ze względu na dostępność innych terenów o podobnym charakterze w otoczeniu terenu budowy;
- zwiększona penetracja terenu przez ludzi oraz intensywny ruch pojazdów i maszyn budowlanych (płoszenie i niepokojenie osobników) – oddziaływanie ma charakter lokalny i krótkotrwały oraz ograniczony do okresu i pory prowadzenia robót.

Ssaki nieletne

W przypadku drobnych gatunków ssaków lądowych, planowane roboty budowlane stwarzają zagrożenia analogiczne do wymienionych w przypadku płazów i gadów (powyżej). W przypadku wydry *Lutra lutra* dochodzą do tego jeszcze oddziaływania związane z utratą lub pogorszeniem jakości siedlisk w korycie i na brzegach Nysy Kłodzkiej, na skutek planowanych robót hydrotechnicznych. Podobnie jak w przypadku ryb i minogów, zaplanowane działania łagodzące dotyczące ukształtowania koryt cieków doprowadzą do znaczącej redukcji niekorzystnych efektów tych oddziaływań.

Nietoperze

Zagrożenia dla tej grupy zwierząt są analogiczne jak w przypadku ptaków, z zastrzeżeniem większej podatności nietoperzy zasiedlających dziuple drzew na śmiertelność podczas wycinki drzew. Ten typ zagrożeń został zminimalizowany dzięki odpowiednim działaniom łagodzącym, opisanym w załączniku 1 PZŚ.

5.8.2. Obszary i obiekty chronione

Obszary Natura 2000

Realizacja planowanego Zadania – zarówno na etapie budowy, jak i na etapie eksploatacji – nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 zlokalizowane w jego otoczeniu (brak negatywnego wpływu na integralność obszarów oraz na spójność sieci Natura 2000).

Pozostałe obszary i obiekty chronione

Realizacja planowanego Zadania – zarówno na etapie budowy, jak i na etapie eksploatacji – nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszary i obiekty chronione (inne niż obszary Natura 2000) zlokalizowane w jego otoczeniu.

5.9. ZABYTKI KULTURY

Niektóre elementy Zadania realizowane będą w granicach 3 stref ochronnych wymienionych w rozdziale 4.9, w tym:

- w granicach strefy ochronnej krajobrazu kulturowego („K”) wsi Boboszów oraz w granicach strefy obserwacji archeologicznej („OW”) wsi Boboszów zaplanowano m.in. wybudowanie nowego koryta Nysy Kłodzkiej poniżej zapory, uregulowanie koryta rzeki pomiędzy zaporą i mostem na drodze krajowej nr 33, rozebranie istniejącej drogi gminnej oraz wybudowanie nowej drogi gminnej, rozebranie zabudowań jednego gospodarstwa oraz roboty ziemne związane z niwelacją terenu;
- w granicach strefy ochronnej krajobrazu kulturowego („K”) wsi Pisary zaplanowano rozebranie istniejącej drogi gminnej oraz wybudowanie nowego odcinka tej drogi.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, prace budowlane prowadzone w ww. strefach należy uzgodnić z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (patrz poz. 105-107 w załączniku 1 PZŚ).

5.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE

W związku z realizacją planowanego Zadania konieczne będzie dokonanie następujących zmian w istniejących obiektach infrastrukturalnych: przełożenie odcinka istniejącej drogi gminnej (w tym likwidacja 2 mostów na Nysie Kłodzkiej i zastąpienie ich brodami), rozbiórka 16 obiektów kubaturowych znajdujących się w granicach obszaru realizacji Zadania (z czego 5 to budynki mieszkalne), rozbiórka instalacji technicznych uzbrojenia terenu związanych z obsługą likwidowanych gospodarstw oraz przełożenie napowietrznych linii energetycznych średniego i niskiego napięcia.

Kwestie związane z wykupami gruntów lub zmianą ich użytkowania, jak również ewentualne problemy związane z wpływem budowy i eksploatacji zbiornika na tereny zajęć czasowych i ich otoczenie, omówione są szczegółowo w dokumencie *Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń* (PPNiP/LA&RAP) dla przedmiotowego Zadania.

Na etapie budowy potencjalny negatywny wpływ na dobra materialne związany jest z użytkowaniem istniejącej sieci dróg jako dróg dojazdowych do placu budowy. Wprowadzenie działań łagodzących w tym zakresie pozwoli ograniczyć tę kategorię oddziaływań.

5.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

Realizacja planowanego Zadania może wiązać się z następującymi oddziaływaniami na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi:

- **Wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza**
Na etapie budowy może dochodzić do lokalnego i okresowego wzrostu poziomu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, związanego z użytkowaniem pojazdów i maszyn budowlanych (emisja spalin). Ze względu na jego rozproszony, lokalny i niezbyt intensywny charakter, jak również odległość dzielącą teren budowy od najbliższych zabudowań, oddziaływanie to nie powinno wywoływać istotnych skutków w odniesieniu do zdrowia personelu Wykonawcy ani okolicznych mieszkańców (patrz też rozdział 5.3).
- **Zwiększona emisja hałasu**
Na etapie budowy może dochodzić do lokalnego i okresowego wzrostu poziomu hałasu, związanego z prowadzeniem robót oraz użytkowaniem pojazdów i maszyn budowlanych. Biorąc pod uwagę okoliczności omówione w rozdziale 5.7, zjawisko to nie powinno wywoływać istotnych skutków w odniesieniu do zdrowia personelu Wykonawcy ani okolicznych mieszkańców.
- **Zagrożenie zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi**
Zła organizacja robót i brak przestrzegania odpowiednich norm mogłyby doprowadzić do zanieczyszczenia wody i gruntu paliwami na etapie budowy, co mogłyby stanowić bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia personelu Wykonawcy lub okolicznych mieszkańców. W celu zapobiegania takim zagrożeniom w załączniku 1 PZŚ wprowadzono szereg warunków służących ograniczaniu ryzyka wystąpienia zanieczyszczeń ropopochodnych na etapie budowy (patrz też rozdział 6.11).
- **Możliwość awarii lub katastrofy zbiornika na etapie eksploatacji**
Kwestie związane z potencjalnym wpływem awarii lub katastrofy zbiornika na zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców miejscowości położonych poniżej zapory omówiono w rozdziale 5.12).

5.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE)

Realizacja planowanego Zadania wiąże się z możliwością wystąpienia następujących sytuacji kryzysowych lub awaryjnych, mogących powodować nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska:

- **Niekontrolowana emisja (wyciek) substancji ropopochodnych**
Na etapie budowy może dojść do sytuacji awaryjnej, w wyniku której nastąpi wyciek substancji ropopochodnych z pojazdów, maszyn budowlanych, zbiorników itp., skutkujący zanieczyszczeniem wód powierzchniowych lub powierzchni ziemi (w tym gleby). Ograniczaniu ryzyka i skutków tego typu zdarzeń służy odpowiednia organizacja zaplecza budowy oraz dbałość o właściwy stan techniczny pojazdów, maszyn i sprzętu stosowanego na terenie budowy, a w przypadku ich wystąpienia – ściśle stosowanie się do procedur dotyczących sytuacji awaryjnych i kryzysowych, opisanych w załączniku 1 PZŚ.
- **Pożar lub eksplozja substancji łatwopalnych**
Na etapie budowy może dojść do sytuacji awaryjnej związanej z wystąpieniem pożaru (np. na skutek awarii sprzętu, zaniedbania personelu, eksplozji substancji łatwopalnych,

uderzenia pioruna itp.). Ograniczaniu ryzyka i skutków tego typu zdarzeń służy ściśle przestrzeganie przepisów BHP, odpowiednia organizacja zaplecza budowy oraz dbałość o właściwy stan techniczny pojazdów, maszyn i sprzętu stosowanego na terenie budowy, a w przypadku ich wystąpienia – ściśle stosowanie się do procedur dotyczących sytuacji awaryjnych i kryzysowych, opisanych w załączniku 1 PZŚ.

- Znalezienie niewybuchów lub niewypałów

Na etapie budowy może dojść do znalezienia materiałów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, np. niewybuchów lub niewypałów. Ograniczaniu potencjalnych zagrożeń związanych z tego typu sytuacjami służy wyprzedzające rozpoznanie saperskie terenu budowy przed rozpoczęciem robót oraz zapewnienie bieżącego nadzoru saperskiego nad robotami, a w przypadku znalezienia takich materiałów – ściśle stosowanie się do procedur dotyczących sytuacji związanych z obecnością niewybuchów lub niewypałów, opisanych w załączniku 1 PZŚ.

- Nagłe wezbranie wód, powódź

Na etapie budowy może dojść do wystąpienia nagłego wzrostu stanu wody w Nysie Kłodzkiej na terenie budowy lub powodzi, zagrażającej zdrowiu i życiu personelu oraz powodującej straty materialne na terenie budowy. W celu zminimalizowania ewentualnych skutków tego typu zdarzeń Wykonawca uwzględni zagrożenie powodziowe przy organizacji zaplecza budowy i pozostałej części terenu robót oraz opracuje *Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy* i będzie ściśle stosował się do zawartych w nim warunków.

- Możliwość awarii lub katastrofy zbiornika na etapie eksploatacji

Eksploatacja suchego zbiornika przeciwpowodziowego wiąże się z potencjalnym ryzykiem przelania się wody przez koronę zapory lub przerwania zapory, na skutek np. wystąpienia długotrwałych opadów o charakterze nawalnym, awarii urządzeń upustowych i in. Ograniczaniu ryzyka wystąpienia tego typu katastrof służą określone rozwiązania projektowe i techniczne zastosowane w planowanym zbiorniku: podwyższenie rzędnej korony zapory zbiornika ponad poziom wymagany w obowiązujących przepisach dla tego typu budowli hydrotechnicznych (efektywność tego działania została przetestowana w badaniach modelowych wykonanych na etapie projektowania zbiornika), wymiana gruntów pod planowaną zaporą zbiornika na grunty zapewniające jej stabilność, zastosowanie przesłony przeciwfiltracyjnej w korpusie i pod korpusem zapory, wyposażenie zapory w dwa rodzaje urządzeń upustowych (spusty i przelewy), wyposażenie sztolni zbiornika w okno awaryjne oraz zwiększenie wydajności urządzeń przelewowych zbiornika ponad poziom wymagany przepisami. Biorąc pod uwagę powyższe zabezpieczenia oraz fakt, że zbiornik zaprojektowany został z uwzględnieniem danych hydrologicznych charakteryzujących skalę przepływów występujących w ciekach na tym obszarze w okresach obliczeniowych, można stwierdzić, że omawiane zagrożenie ma charakter wysoce potencjalny i prawdopodobieństwo jego wystąpienia jest znikome.

6. OPIS DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań planowanego Zadania na środowisko, w załączniku 1 PZŚ podano zestaw działań łagodzących, obowiązujących dla Wykonawcy Zadania. Działania te zostały opracowane na podstawie warunków zawartych w obowiązujących decyzjach administracyjnych w zakresie ochrony środowiska wydanych dla Zadania, z uzupełnieniem o dodatkowe warunki ustalone na etapie przygotowania PZŚ. Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie głównych kategorii działań łagodzących, z podziałem na poszczególne komponenty środowiska omawiane w rozdziale 4 i 5 PZŚ.

6.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na powierzchnię ziemi i krajobraz przedstawiono w rozdziale 5.1.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu wpływu na stan powierzchni ziemi i krajobraz związanego z zajęciami terenu (poz. 4, 6, 67, 75);
- ograniczeniu strat w walorach krajobrazowych związanych z wycinką drzew i krzewów (poz. 108, 109, 110, 111).

6.2. KLIMAT

Ze względu na brak negatywnych oddziaływań na klimat (patrz opis w rozdziale 5.2) nie stwierdzono konieczności wprowadzania działań łagodzących.

6.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na powietrze atmosferyczne przedstawiono w rozdziale 5.3.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu zużycia energii elektrycznej na etapie robót (poz. 87);
- ograniczeniu zanieczyszczenia powietrza spalinami, pyłami itp. (poz. 88, 89).

6.4. GLEBY I GRUNTY

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na gleby i grunty przedstawiono w rozdziale 5.4.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu strat w zasobach gleb związanych z zajęciami terenu (poz. 4, 5, 67, 73, 75);
- ograniczeniu utraty warstwy humusu (poz. 10, 67);
- zapewnieniu właściwej jakości chemicznej gruntów na terenie robót (poz. 7, 9);
- ograniczeniu ryzyka zanieczyszczenia gruntów na etapie robót (poz. 5, 6, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 91, 92, 93, 94).

6.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na wody powierzchniowe przedstawiono w rozdziale 5.5.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu ryzyka zanieczyszczenia wód na etapie robót (poz. 5, 6, 49, 50, 51, 52, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 91, 92, 93, 94);
- zapewnieniu właściwej jakości chemicznej gruntów na terenie robót (poz. 7, 9);
- ograniczeniu negatywnego wpływu na biologiczne elementy jakości wód (poz. 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58).

6.6. WODY PODZIEMNE

Ze względu na brak znaczących negatywnych oddziaływań na wody podziemne (patrz opis w rozdziale 5.6) nie stwierdzono konieczności wprowadzania działań łagodzących. W sposób pośredni z ochroną wód podziemnych wiąże się część działań łagodzących wymienionych w rozdziale 6.5, dotyczących ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

6.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na powietrze atmosferyczne przedstawiono w rozdziale 5.7.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące:

- ograniczeniu hałasu generowanego na etapie robót (poz. 84, 85, 86, 87).

6.8. PRZYRODA OŻYWIONA

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na zasoby przyrody ożywionej opisano w rozdziale 5.8.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu strat w zasobach przyrodniczych związanych z zajęciem terenu (poz. 5, 6, 10, 30, 67, 76, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 117);
- ograniczeniu strat w zasobach przyrodniczych związanych z wycinką drzew i krzewów (poz. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 108, 109, 110, 111, 115, 116, 117);
- eliminacji lub ograniczeniu strat w zasobach przyrodniczych związanych z przypadkową śmiertelnością osobników gatunków chronionych na lądzie (poz. 30, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42);
- eliminacji lub ograniczeniu strat w zasobach przyrodniczych związanych z przypadkową śmiertelnością osobników gatunków chronionych w środowisku wodnym (poz. 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 54);
- eliminacji lub ograniczeniu wpływu realizacji robót na wyniki rozrodu chronionych gatunków zwierząt (poz. 11, 12, 18, 21, 27, 30, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 58, 61);

- eliminacji lub ograniczeniu wpływu realizacji robót na warunki migracji chronionych gatunków zwierząt (poz. 39, 40, 53, 55, 57, 58, 61);
- ograniczeniu wpływu realizacji robót na stan siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych, na terenie budowy i w jego bezpośrednim sąsiedztwie (poz. 30, 31, 42, 43, 48, 53, 55, 57, 58, 61, 67, 69, 70, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117);
- ograniczeniu wpływu realizacji robót na stan roślinności drzewiastej i krzewiastej nie planowanej do wycinki (poz. 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 42);
- eliminacji lub ograniczeniu wpływu realizacji robót na rozprzestrzenianie się gatunków roślin inwazyjnych pochodzenia obcego (poz. 41).

6.9. ZABYTKI KULTURY

W celu zabezpieczenia przed negatywnym wpływem realizacji Zadania na zasoby kulturowe (patrz opis w rozdziale 5.9), w załączniku 1 PZŚ wprowadzono trzy działania łagodzące mające zapewnić uzgodnienie warunków realizacji robót z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków oraz wdrożenie odpowiednich procedur w przypadku odkrycia zabytków ruchomych lub stanowisk archeologicznych na etapie robót (poz. 105, 106 i 107).

6.10. LUDNOŚĆ I DOBRA MATERIALNE

Zgodnie z informacjami podanymi w rozdziale 5.10, kwestie związane z wykupami gruntów lub zmianą ich użytkowania, jak również ewentualne problemy związane z wpływem budowy i eksploatacji zbiornika na tereny zajęć czasowych i ich otoczenie, omówione są szczegółowo w dokumencie *Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń* (PPNiP/LA&RAP) dla przedmiotowego Zadania. Oddziaływania związane z użytkowaniem istniejącej sieci dróg jako dróg dojazdowych do placu budowy zostaną ograniczone dzięki wdrożeniu warunków wykonywania dróg dojazdowych, opisanych w poz. 8 załącznika 1 PZŚ.

6.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

Podstawowe formy negatywnego oddziaływania planowanego Zadania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi przedstawiono w rozdziałach 5.11 i 5.12.

Dla ograniczenia tych oddziaływań, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- ograniczeniu wpływu planowanego Zadania na stan sanitarny powietrza atmosferycznego (wymienione w rozdziale 6.3);
- ograniczeniu wpływu planowanego Zadania na klimat akustyczny (wymienione w rozdziale 6.7);
- eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zanieczyszczenia chemicznego wody i gruntu na etapie robót (wymienione w rozdziale 6.4 i 6.5);
- zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie budowy i jego otoczeniu (poz. 96, 97, 98, 99, 100, 101);
- zapewnieniu właściwego reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (poz. 102, 103, 104).

6.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE)

Podstawowe rodzaje nadzwyczajnych zagrożeń (o charakterze sytuacji kryzysowych), jakie potencjalnie mogą wystąpić w związku z realizacją Zadania przedstawiono w rozdziale 5.12. Dla ograniczenia ewentualnych skutków tego typu zdarzeń, w załączniku 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące służące m.in.:

- eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zanieczyszczenia chemicznego wody i gruntu na etapie robót (wymienione w rozdziale 6.4 i 6.5);
- zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie budowy i jego otoczeniu (poz. 96, 97, 98, 99);
- zapewnieniu właściwego reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (poz. 102, 103, 104).

6.13. WYMAGANIA W ZAKRESIE OPRACOWANIA I WDROŻENIA WYBRANYCH DOKUMENTÓW WYKONAWCY

W celu zapewnienia właściwej organizacji prowadzenia robót, a także w celu prawidłowego wdrożenia warunków określonych w załączniku 1 i 2 w Planie Zarządzania Środowiskiem, Wykonawca ma obowiązek opracować i uzyskać akceptację Inżyniera, a następnie wdrożyć do realizacji następujące dokumenty:

- 1) Projekt organizacji placu budowy, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:
  - lokalizacja zaplecza;
  - zagospodarowanie zaplecza;
  - zabezpieczenie zaplecza;
  - drogi technologiczne;
  - ochrona środowiska na zapleczu.
- 2) Plan gospodarki odpadami, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:
  - zastane oraz przewidywane rodzaje i ilości odpadów,
  - sposoby zapobiegania negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko,
  - sposób zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
  - rodzaj powstających odpadów oraz sposób ich magazynowania.
- 3) Plany zapewnienia jakości dla poszczególnych kategorii robót oraz innego typu działań Wykonawcy (zależnie od potrzeb, w tym od wymagań Inżyniera), które powinny zawierać m.in.:
  - informacje o planowanej organizacji wykonywania danej kategorii robót lub działań;
  - informacje na temat warunków realizacji danej kategorii robót lub działań zawartych w PZŚ.
  - informacje o ew. innych sposobach przeciwdziałania negatywnym oddziaływaniom danej kategorii robót na środowisko.
- 4) Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:
  - monitorowanie sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej,

- warunki dla przepuszczenia przepływów wezbraniowych w okresie prowadzenia robót;
  - zasady pracy zespołu Wykonawcy w okresie zagrożenia powodziowego;
  - podstawowe obowiązki kluczowych członków zakładowego zespołu przeciwpowodziowego;
  - lista osób funkcyjnych w okresie zagrożenia powodziowego;
  - wykaz sprzętu i środków transportowych potrzebnych do przeprowadzenia akcji ratowniczych.
- 5) Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:
- wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi;
  - informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia, w tym w odniesieniu do środowiska naturalnego;
  - informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia;
  - informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych;
  - określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy;
  - wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń;
  - wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych.

Przy opracowywaniu powyższych dokumentów Wykonawca uwzględni odpowiednie Polityki Operacyjne i Procedury Banku Światowego, dotyczące ochrony zdrowia, ochrony środowiska i zasad bezpieczeństwa.

6.14. DZIAŁANIA NA ETAPIE EKSPLOATACJI

Część działań łagodzących określonych w PZŚ wykracza poza etap budowy i będzie realizowana również w okresie eksploatacji zbiornika. Do działań takich należą m.in.:

- bieżąca pielęgnacja nasadzeń drzew i krzewów (poz. 67, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117 w załączniku 1 PZŚ oraz poz. 129 w załączniku 2 PZŚ);
- wykonywanie zabiegów agrotechnicznych związanych z odtwarzaniem łąk (poz. 67 i 113 w załączniku 1 PZŚ);
- wykonywanie bieżącej konserwacji i ew. napraw budek i platform lęgowych dla ptaków, (w związku z treścią poz. 114, 115, 116 w załączniku 1 oraz poz. 130 i 131 w załączniku 2 PZŚ);

- wykonywanie bieżącej konserwacji i ew. napraw skrzynek dla nietoperzy, (w związku z treścią poz. 117 w załączniku 1 oraz poz. 132 w załączniku 2 PZŚ);
- wykonywanie działań służących zapewnieniu drożności sztolni zbiornika dla dwukierunkowej migracji ryb, (w związku z treścią poz. 133 w załączniku 2 PZŚ);
- zapewnienie oświetlenia terenu zbiornika zgodnie z warunkami decyzji środowiskowej (poz. 66 w załączniku 1 PZŚ).
- zapewnienie przepływu nienaruszalnego w ciekach (poz. 47 w załączniku 1 PZŚ).

W Okresie Zgłaszania Wad za realizację ww. działań odpowiada Wykonawca (w przypadku ostatnich dwóch działań – wspólnie z Inwestorem). Po zakończeniu Kontraktu za realizację wszystkich ww. działań odpowiada Inwestor.

7. OPIS DZIAŁAŃ MONITORINGOWYCH

W załączniku 2 PZŚ podano zestaw działań z zakresu monitoringu, obowiązujących dla Wykonawcy Zadania. Działania te zostały opracowane na podstawie warunków zawartych w obowiązujących decyzjach administracyjnych wydanych dla Zadania, z uzupełnieniem o dodatkowe warunki ustalone na etapie przygotowania PZŚ.

Działania monitoringowe wymienione w załączniku 2 PZŚ należą do trzech głównych kategorii:

- monitoring wdrażania działań łagodzących wymienionych w załączniku 1 PZŚ (poz. 1-128 w załączniku 2 PZŚ);
- monitoring stanu wybranych elementów środowiska, określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (poz. 129-133 w załączniku 2 PZŚ);
- monitoring wdrażania ww. działań z zakresu monitoringu stanu wybranych elementów środowiska (poz. 134 w załączniku 2 PZŚ).

8. KONSULTACJE SPOŁECZNE

8.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE RAMOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I SPRAWAMI SPOŁECZNYMI DLA POPDOW (2015)

Projekt dokumentu pt. *Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)* dla Projektu OPDOW (w tym dla Komponentu 2, obejmującego niniejsze Zadanie) podlegał procedurze konsultacji społecznych, prowadzonych zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego *OP 4.01*. Ich celem było umożliwienie zapoznania się społeczeństwa z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Dokumentacja procesu konsultacji społecznych ww. dokumentu dostępna jest w serwisie internetowym Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły¹.

8.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE NA ETAPIE PROCEDUR ŚRODOWISKOWYCH DLA ZADANIA (2012-2016)

Z punktu widzenia krajowych procedur administracyjnych w zakresie OOS, Zadanie 2A.1/1 *Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów* składa się z dwóch przedsięwzięć objętych odrębnymi postępowaniami OOS, tj.: (1) budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” na Nysie Kłodzkiej oraz (2) przebudowa drogi gminnej nr 119952D.

Dla przedsięwzięcia dotyczącego budowy zbiornika przeprowadzono pełną OOS, natomiast dla przedsięwzięcia dotyczącego przebudowy drogi gminnej właściwy miejscowo organ stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (patrz rozdział 3.5). Należy tu jednak wskazać, że przebudowa drogi gminnej była elementem dokumentacji środowiskowej dla zbiornika, natomiast została wyłączona z postępowania OOS ze względów formalnych (patrz rozdział 3.5).

A) Konsultacje społeczne dot. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika

W zakresie dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika „Boboszów” konsultacje z udziałem społeczeństwa prowadził właściwy miejscowo organ wydający decyzję, czyli Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Obwieszczeniem z dnia 28 listopada 2012 r. (znak: WOOŚ.4233.8.2012.ŁCK.7) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu podał do publicznej wiadomości wymagane informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia. Obwieszczenie to zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, na tablicy ogłoszeniowej Urzędu Miasta i Gminy Międzylesie oraz przekazane sołtysom wsi Boboszów i Pisary.

W przewidzianym prawem terminie (jak również po jego upływie) do organu prowadzącego nie wpłynęły żadne uwagi lub wnioski związane z przedmiotowym przedsięwzięciem.

W dniu 31 stycznia 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika „Boboszów” (znak:

---

¹ Na stronie: http://www.odrapcu.pl/popdow_dokumenty_RPZSiSS.html.

WOOŚ.4233.8.2012.ŁCK.9). Decyzja ta została podana do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie.

Dwa miesiące po wydaniu ww. decyzji, w marcu 2013 r. wniesiono odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w większości nie podzielił uwag wskazanych w odwołaniu, jednak część uwag uznał za zasadne i decyzją z dnia 6 grudnia 2013 r. (znak: DOOŚ-oa1.4233.15.2013.IS.13) uchylił ww. decyzję oraz przekazał sprawę Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

W trakcie ponownego rozpatrywania sprawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu po raz drugi przeprowadził konsultacje społeczne. Obwieszczeniem z dnia 12 grudnia 2014 r. (znak: WOO.4233.8.2012.ŁCK.39) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu podał do publicznej wiadomości wymagane informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia. Obwieszczenie to zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, na tablicy ogłoszeniowej Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie oraz Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka, a także przekazane sołtysom wsi Boboszków i Pisary oraz opublikowane w lokalnym dodatku „Gazety Wyborczej”. W przewidzianym prawem terminie do organu prowadzącego nie wpłynęły żadne uwagi lub wnioski związane z przedmiotowym przedsięwzięciem. Po zakończeniu okresu konsultacji społecznych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu wpłynęła jedna uwaga, która nie została rozpatrzona, ale odniesiono się do niej w treści uzasadnienia decyzji.

W dniu 27 lutego 2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy zbiornika „Boboszków” (znak: WOOŚ.4233.8.2012.ŁCK.47). Decyzja ta została podana do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie.

Miesiąc po wydaniu ww. decyzji, w marcu 2015 r. wniesiono odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Po rozpatrzeniu sprawy, w dniu 6 kwietnia 2016 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję (znak: DOOŚ-oa1.4233.21.2015.is.15) utrzymującą w mocy ww. decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz wprowadzającą szereg zmian w jej sentencji. Decyzja GDOŚ została podana do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie.

B) Konsultacje społeczne dot. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przebudowy drogi gminnej

W zakresie dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przebudowy drogi gminnej nr 119952D konsultacje z udziałem społeczeństwa prowadził właściwy miejscowo organ wydający decyzję, czyli Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie.

Obwieszczeniem z dnia 12 stycznia 2015 r. (znak: RGG.603.1.2015) Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie podał do publicznej wiadomości wymagane informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia. Obwieszczenie to zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie.

W przewidzianym prawem terminie (jak również po jego upływie), do organu prowadzącego nie wpłynęły żadne uwagi lub wnioski związane z przedmiotowym przedsięwzięciem.

W dniu 17 lutego 2016 r. Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przebudowy drogi gminnej nr 119952D (znak: ITiG.603.1-D.2015). Decyzja ta została podana do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie.

8.3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PZŚ (2016)

Projekt niniejszego dokumentu podlegał procedurze konsultacji społecznych prowadzonych zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego (*OP 4.01*).

Po opracowaniu projektu dokumentu PZŚ i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego (tzw. „no objection”) dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, w dniu **28 listopada 2016 r.** wersję elektroniczną projektu dokumentu PZŚ zamieszczono na publicznie dostępnych stronach internetowych: w serwisie internetowym Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (RZGW) we Wrocławiu – <http://wroclaw.rzgw.gov.pl> (Ryc. 2) oraz Biura Koordynacji Projektu OPDOW – <http://www.odrapcu.pl> (Ryc. 3), a wersję papierową wyłożono do wglądu zainteresowanych w siedzibie RZGW we Wrocławiu (Wrocław, ul. Norwida 34), w siedzibie RZGW we Wrocławiu, Inspektorat w Kłodzku (Kłodzko, ul. Kościuszki 1), w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie (Międzyzlesie, pl. Wolności 1) oraz w siedzibie Konsultanta RZGW we Wrocławiu (Wrocław, ul. Szymanowskiego 9).

Szczegółowe informacje o możliwości zapoznania się z tym dokumentem oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag (wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu: adres e-mail, adresy miejsc, w których można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania) podano do publicznej wiadomości w ogłoszeniu (Ryc. 4) zamieszczonym w następujących miejscach:

- na stronach internetowych RZGW we Wrocławiu – <http://wroclaw.rzgw.gov.pl> (Ryc. 5), Biura Koordynacji Projektu OPDOW – <http://www.odrapcu.pl> (Ryc. 3) oraz Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie – <http://www.miedzylesie.pl> (Ryc. 6);
- w lokalnej prasie, w tym w lokalnym dodatku *Gazety Wyborczej* (Ryc. 7) i w *Gazecie Kłodzkiej* (Ryc. 8);
- na tablicach ogłoszeń: w RZGW we Wrocławiu, w RZGW we Wrocławiu – Inspektorat w Kłodzku, w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzlesie oraz w miejscowościach Boboszów i Pisary.

W wyżej wymienionym ogłoszeniu zamieszczono również informacje o możliwości wzięcia udziału w otwartym spotkaniu i dyskusji dla zainteresowanych osób, organizacji i instytucji, ustalonym na dzień 13 grudnia 2016 r. (z podaniem miejsca, terminu i godziny spotkania).

Upublicznienie projektu dokumentu PZŚ zakończyło się po 10 dniach roboczych, w dniu **9 grudnia 2016 r.** W okresie upublicznienia odnotowano wizyty osób zapoznających się z wyłożonym projektem dokumentu PZŚ (przedstawiciele lokalnej społeczności – Państwo Kmieć – złożyli pisemnie w siedzibie RZGW we Wrocławiu siedem pytań i uwag związanych z zawartością przedmiotowego dokumentu oraz poruszaną w nim problematyką).

Po zakończeniu upublicznienia, w dniu **13 grudnia 2016 r.** o godzinie 16:30 w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie zorganizowane zostało otwarte spotkanie dla zainteresowanych osób, organizacji i instytucji, na którym odbyła się publiczna prezentacja oraz dyskusja nad projektem dokumentu PZŚ (Ryc. 9 i 10). W spotkaniu wzięło udział 15 osób, w tym: przedstawiciele społeczności i władz lokalnych, BKP OPDOW, RZGW we Wrocławiu.

wiu oraz Konsultanta. Wśród przedstawicieli społeczności lokalnych obecni byli m.in. wszyscy autorzy pytań i uwag złożonych w siedzibie RZGW we Wrocławiu w okresie upublicznienia projektu dokumentu PZŚ.

Poniżej przedstawiono listę pytań dotyczących tematyki związanej z projektem dokumentu PZŚ, które zostały omówione w trakcie spotkania, wraz z odpowiedziami, jakie zostały przesłane do jego uczestników (dotyczy to osób, które udostępniły swoje dane kontaktowe):

- 1) *Kto i w jakim terminie przeprowadzał inwentaryzację przyrodniczą na potrzeby Raportu OOŚ dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów”? Kto i w jakim terminie poddał oględzinom działkę nr 306/2 (grunt Pana Piotra Kmiecica)?*

Zgodnie z treścią *Raportu OOŚ dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów”* (wersja z sierpnia 2014 r.), inwentaryzacje przyrodnicze na potrzeby planowanego przedsięwzięcia wykonywał 9-osobowy zespół ekspertów przyrodników (w składzie: dr Wojciech Jankowski – płazy, gady i ssaki [poza nietoperzami], mgr Michał Smoczyk – flora, siedliska przyrodnicze, dr inż. Marcin Kadej – bezkręgowce, prof. dr hab. Dariusz Tarnawski – bezkręgowce, dr Jan Błachuta – ryby, mgr Wojciech Grzesiak – ptaki, mgr Kamila Grzesiak – ptaki, ssaki [poza nietoperzami], mgr inż. Paweł Kmiecik – nietoperze, mgr inż. Anna Kmiecik – nietoperze) oraz 4-osobowy zespół oceny dendrologicznej (w składzie: dr Elżbieta Szopińska – inwentaryzacja terenów leśnych, dr Sylwia Wierzcholska – botanika, mgr inż. Angelika Kuśmierczyk-Jędrzak – inwentaryzacja dendrologiczna, mgr inż. Anna Pochwała – inwentaryzacja terenów leśnych). Zgodnie z informacjami przedstawionymi w ww. *Raporcie OOŚ*, inwentaryzacja terenowa poszczególnych zasobów środowiska przyrodniczego na terenie planowanego przedsięwzięcia przeprowadzona została w roku 2012, a prace terenowe poprzedzone zostały analizą dostępnych materiałów źródłowych, w tym m.in. wyników inwentaryzacji przyrodniczej gminy Międzylesie wykonanej w roku 2002.

Jak wynika z informacji zawartych w *Raporcie OOŚ*, działka nr 306/2 była przedmiotem kontroli zespołu ekspertów przeprowadzających w roku 2012 inwentaryzację przyrodniczą na potrzeby planowanego przedsięwzięcia (m.in. w centralnej części tej działki wyznaczony był transekt chiropterologiczny, a w jej płn.-zach. części wykryty został płat siedliska przyrodniczego 6430), choć ze względu na jej położenie w stosunku do planowanego przedsięwzięcia poszczególne części tej działki mogły być inwentaryzowane z różną szczegółowością (większa część działki znajduje się poza granicami planowanego zbiornika [na części tego terenu planowane są jedynie działania z zakresu nasadzeń], a na pozostałej części nie planuje się znaczącego zakresu robót budowlanych).

- 2) *Czy istnieją mapy, na których zaznaczone jest rozmieszczenie siedlisk chronionych roślin i zwierząt na obszarze planowanego przedsięwzięcia?*

Mapy takie przedstawione są w formie rysunków i załączników do *Raportu OOŚ dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów”* (wersja z sierpnia 2014 r.). W trakcie otwartego spotkania na temat projektu dokumentu PZŚ dla zbiornika „Boboszów”, zorganizowanego w dniu 13 grudnia 2016 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Międzylesie, jego uczestnikom umożliwiono wgląd do dokumentacji środowiskowej (w tym dokumentacji kartograficznej) zawartej w *Raporcie OOŚ*.

- 3) *Czy autorzy Raportu OOŚ dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” kontaktowali się i konsultowali z właścicielami lub użytkownikami gruntów na obszarze planowanego przedsięwzięcia?*

Autorzy projektu dokumentu PZŚ nie dysponują informacjami na temat szczegółowych metod pracy poszczególnych ekspertów opracowujących w roku 2014 *Raport OOS* dla planowanego przedsięwzięcia. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z powszechnie przyjętą praktyką autorzy inwentaryzacji przyrodniczych na potrzeby raportów OOS na ogół nie przeprowadzają szeroko zakrojonych konsultacji z właścicielami lub użytkownikami gruntów na terenach planowanych inwestycji. Postępowanie takie wynika przede wszystkim z metodyki i harmonogramu czasowego prowadzenia badań terenowych dla różnych grup organizmów na dużym obszarze, a także z doświadczenia, że konsultacje z miejscową ludnością rzadko przyczyniają się do istotnego zwiększenia zasobu danych zebranego przez ekspertów (gatunki powszechnie znane społeczeństwu na ogół są łatwe do wykrycia przez ekspertów, natomiast inwentaryzacja pozostałych gatunków wymaga zazwyczaj specjalistycznej wiedzy przyrodniczej, rzadko kiedy dostępnej szerokiemu ogółowi społeczeństwa).

- 4) *Dlaczego w projekcie dokumentu PZŚ nie ma informacji o obecności takich gatunków, jak: minóg, śliz błotny, 6 gatunków storczyków (wymieniono tam tylko 1 gatunek storczyka), salamandra plamista, kumak górski, ropuchy, zaskroniec, śnieżycza wiosenna, mrówka, czosnek niedźwiedzi?*

Informacje o występowaniu części wyżej wymienionych gatunków roślin i zwierząt znajdują się w projekcie dokumentu PZŚ, w Załączniku 5 (śnieżycza wiosenna, dwa gatunki storczyków, ropucha szara, zaskroniec). W załączniku tym uwzględniono głównie gatunki objęte ochroną prawną w Polsce, a w przypadku pozostałych gatunków jedynie gatunki rzadsze lub zagrożone. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że informacje zawarte w projekcie dokumentu PZŚ pochodzą z materiałów zebranych w latach ubiegłych i zawartych w *Raporcie OOS* z roku 2014. Nawet w przypadku najdokładniej przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych rzeczą normalną jest to, że w kolejnych latach na terenie badań mogą pojawić się (w sposób naturalny lub sztuczny) gatunki, które tam nie występowały lub których nie udało się wykryć w roku prowadzenia badań inwentaryzacyjnych. Z tego właśnie powodu w zestawie działań łagodzących podanych w Załączniku 1 w projekcie dokumentu PZŚ przewidziano szereg dodatkowych działań mających na celu ograniczenie ryzyka spowodowania szkody w zasobach gatunków chronionych, nie wykazanych w *Raporcie OOS* a mogących pojawić się na tym obszarze w okresie prowadzenia robót. Do działań tych należą m.in.: jednorazowa inwentaryzacja przyrodnicza poszczególnych obszarów na których rozpoczynane będą roboty budowlane, inwentaryzacje przyrodnicze przed wycinką drzew i krzewów oraz przed rozbiórką obiektów kubaturowych, wymóg bieżącego nadzoru zespołu ekspertów-przyrodników na etapie robót, obowiązek uzyskiwania decyzji RDOŚ zezwalających na zniszczenie nowo odkrytych stanowisk gatunków chronionych, itp.

- 5) *Dlaczego nie przeprowadzono inwentaryzacji mchów i porostów na działce nr 306/3?*

Analiza zawartości *Raporcie OOS* z 2014 r. nie pozwala na jednoznaczne ustalenie, czy brak stwierdzeń chronionych gatunków mchów i porostów na działce nr 306/3 wynika z pominięcia tej działki na etapie inwentaryzacji przyrodniczej omawianej grupy roślin, czy też z braku występowania chronionych gatunków mchów i porostów w jej granicach. Z pewnością działka ta była przedmiotem kontroli eksperta-botanika, o czym świadczą przedstawione w *Raporcie OOS* informacje o występowaniu w jej granicach chronionych gatunków roślin naczyniowych (pierzchnica wyniosła) i siedlisk przyrodniczych (płat siedliska 6430). Niezależnie od powyższego, zgodnie z argumentacją podaną w pkt. 4

(powyżej), projekt dokumentu PZŚ zawiera szereg dodatkowych działań łagodzących mających na celu ograniczenie ryzyka spowodowania strat w zasobach gatunków chronionych, nie wykazanych w *Raporcie OOS*, a mogących pojawić się na tym obszarze przedsięwzięcia w okresie prowadzenia robót.

6) *Jaki jest planowany zakres wycinki drzew i krzewów?*

W trakcie otwartego spotkania na temat projektu dokumentu PZŚ dla zbiornika „Boboszów”, zorganizowanego w dniu 13 grudnia 2016 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Międzylesie, jego uczestnikom umożliwiono wgląd do dokumentacji projektowej (w tym dokumentacji kartograficznej), przedstawiającej aktualny zakres wycinki drzew i krzewów planowanej w związku z budową zbiornika.

7) *Dlaczego w projekcie dokumentu PZŚ nie ma informacji o obecności chronionego gatunku rośliny z rodzaju zaraza?*

Odpowiedź na to pytanie jest analogiczna do odpowiedzi udzielonej na pytanie z pkt 4 (powyżej).

8) *Gdzie można zapoznać się z dokumentacją środowiskową stanowiącą podstawę dla wydania decyzji środowiskowych dla planowanego przedsięwzięcia?*

Dokumentacja środowiskowa dla planowanego przedsięwzięcia jest w posiadaniu organów administracyjnych prowadzących postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wymienionych w rozdziale 3.5 projektu dokumentu PZŚ (są to: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Burmistrz Miasta i Gminy Międzylesie). W okresie trwania postępowań w sprawie wydania decyzji środowiskowych dokumenty te podlegały obowiązkowemu udostępnieniu do konsultacji społecznych, o czym organy informowały w odpowiednich obwieszczeniach. Po zakończeniu wyżej wymienionych postępowań organy te nadal mają obowiązek udostępniania zainteresowanym osobom i instytucjom informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu, w trybie określonym w przepisach *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Analogiczny obowiązek dotyczy również Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, jako Inwestora przedsięwzięcia. Niezależnie od powyższego, w trakcie otwartego spotkania na temat projektu dokumentu PZŚ dla zbiornika „Boboszów”, zorganizowanego w dniu 13 grudnia 2016 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Międzylesie, jego uczestnikom umożliwiono wgląd do dokumentacji środowiskowej (w tym dokumentacji kartograficznej) zawartej w *Raporcie OOS*, w aktualnej dokumentacji projektowej dla budowy zbiornika „Boboszów” oraz w projekcie dokumentu PZŚ.

9) *Dlaczego w projekcie dokumentu PZŚ nie ma działań łagodzących odnoszących się bezpośrednio do poszczególnych działek ewidencyjnych (w tym m.in. do działki Państwa Kmieć)?*

Działania łagodzące opisane w Załączniku 1 w projekcie dokumentu PZŚ zaprojektowane są w taki sposób, że większość z nich nie wymaga podawania numerów konkretnych działek ewidencyjnych – mają one przeważnie charakter wskazań odnoszących się do całego terenu budowy, w tym wszystkich miejsc, których może dotyczyć dane działanie łagodzące. Do nielicznych wyjątków należą działania łagodzące polegające na realizacji

tych warunków z decyzji administracyjnych, które już w decyzji przypisane zostały literalnie do konkretnych numerów działek ewidencyjnych. W pozostałych przypadkach o konieczności realizacji danego działania łagodzącego w danym miejscu decyduje charakter działań Wykonawcy planowanych w danej lokalizacji (np. jeżeli w danym miejscu planowana jest wycinka drzew, to automatycznie w danym miejscu wymagana jest wcześniejsza inwentaryzacja chiropterologiczna i entomologiczna drzew planowanych do wycinki oraz obecność ekspertów przyrodników podczas wycinki, a sama wycinka może się odbywać tylko w dopuszczalnych terminach, itd.).

10) *Czy inwestor przedsięwzięcia rzeczywiście będzie zainteresowany ochroną zasobów przyrodniczych na obszarze robót?*

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w licznych prowadzonych przez siebie inwestycjach udowodnił, iż zwraca uwagę na ochronę zasobów przyrodniczych. W przypadku inwestycji współfinansowanych przez Bank Światowy, takich jak planowana budowa zbiornika „Boboszów”, dodatkowym czynnikiem zapewniającym ochronę takich zasobów jest fakt, że Bank Światowy wymaga skrupulatnego przestrzegania warunków realizacji przedsięwzięcia określonych w *Planie Zarządzania Środowiskiem*, w tym podanych w *Planie działań łagodzących* (Załącznik 1 do PZŚ) i w *Planie działań monitoringowych* (Załącznik 2 do PZŚ). W składzie zespołów Zamawiającego, Inżyniera, Wykonawcy oraz Biura Koordynacji Projektu OPDOW wyznaczone są osoby odpowiedzialne za przestrzeganie ww. warunków PZŚ, a stan realizacji tych warunków jest szczegółowo sprawdzany na miejscu i raportowany do Banku Światowego. Niezależnie od powyższego, ekspert środowiskowy Banku Światowego przeprowadza cykliczne kontrole stanu realizacji warunków z PZŚ. Doświadczenie z kończącego się obecnie projektu pn. *Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego*, realizowanego przez RZGW we Wrocławiu w ramach projektu OPDO, przekonuje że opisany system kontroli zapewnia w maksymalnym możliwym zakresie przestrzeganie zasad ochrony środowiska w okresie robót budowlanych.

11) *Dlaczego ustalony obecnie zakres planowanej wycinki drzew i krzewów jest inny, niż zakres przedstawiony w dokumentach, które uczestnicy spotkania oglądali wcześniej w Urzędzie Marszałkowskim we Wrocławiu?*

W okresie poprzedzającym wydanie decyzji pozwalającej na realizację inwestycji zakres planowanej wycinki drzew i krzewów może ulegać korektom, w miarę doprecyzowywania szczegółowych rozwiązań projektowych dla poszczególnych elementów przedsięwzięcia. Z tego powodu, dokumentacja dotycząca wycinki drzew i krzewów przedstawiana na kolejnych etapach procedur administracyjnych poprzedzających realizację przedsięwzięcia może się różnić w pewnych szczegółach (na przykład na skutek zmian wprowadzanych w wyniku konsultacji społecznych na różnych etapach postępowań administracyjnych), a proces ten kończy się dopiero w momencie wydania decyzji pozwalającej na realizację inwestycji. Uczestnikom zebrania okazano do wglądu aktualną dokumentację projektową dotyczącą wycinki drzew i krzewów w związku z budową zbiornika „Boboszów”.

12) *Dlaczego obecnie przedstawiane projekty suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszów” różnią się od projektów przedstawianych przed kilku laty?*

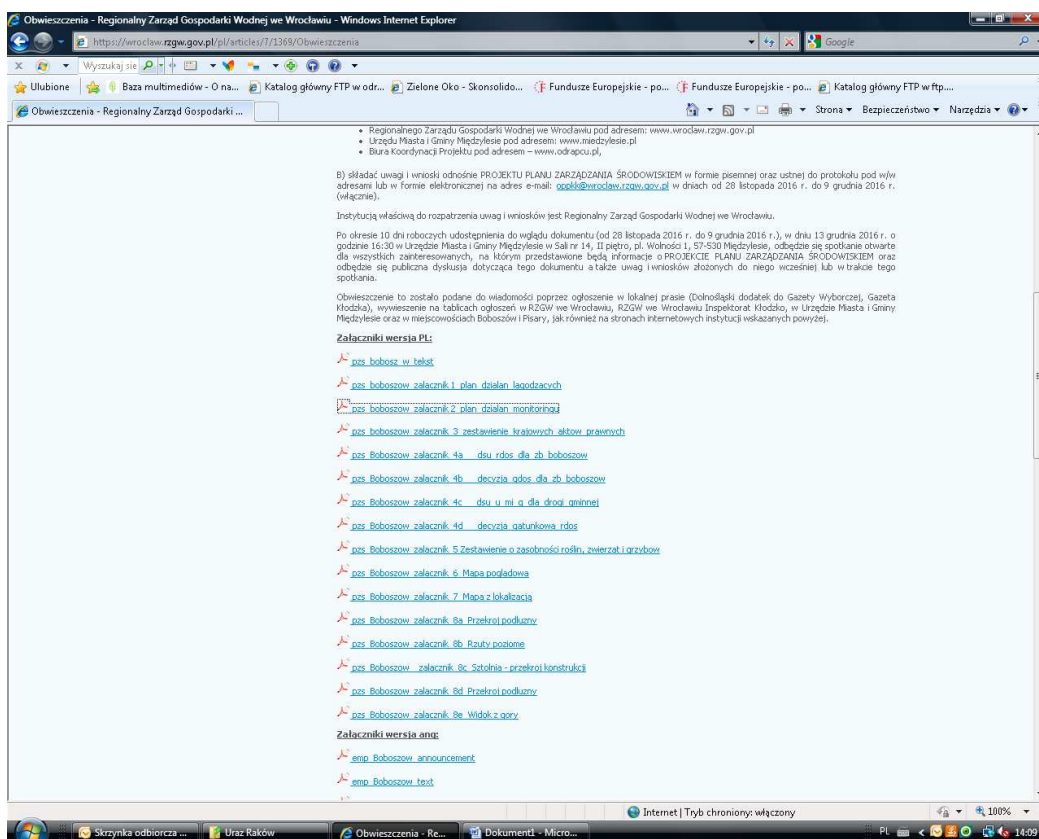
Opracowywanie koncepcji technicznych oraz rozwiązań projektowych dla każdego ze zbiorników planowanych do budowy w Kotlinie Kłodzkiej jest procesem trwającym od

kilku lat. W okresie tym opracowywane były rozmaite warianty budowy planowanych zbiorników, które następnie wielokrotnie modyfikowano w trakcie procedur administracyjnych (w tym konsultacji społecznych) i w toku dalszych prac projektowych. Z tego względu nie dziwi, że obywatele mogli przed kilku laty zetknąć się z projektami odbiegającymi w wielu szczegółach od tych obecnie procedowanych. Między innymi właśnie to jest jednym z powodów przeprowadzania konsultacji społecznych projektów dokumentów RAP i PZŚ – w toku tych konsultacji społeczeństwu oferowana jest możliwość zapoznania się z aktualnym stanem prac projektowych dotyczących przedmiotowych elementów podkomponentu 2B projektu OPDOW.

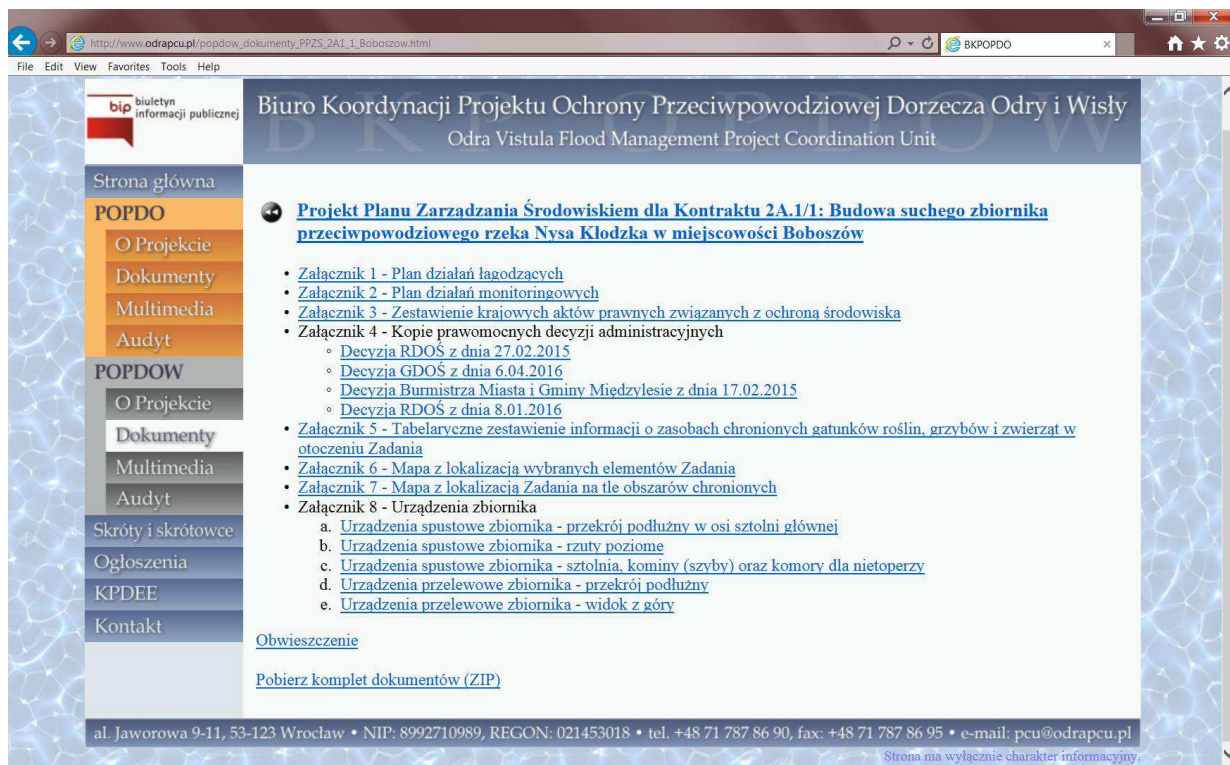
W trakcie spotkania jego uczestnicy zadawali również pytania dotyczące zagadnień przesiedleń i odszkodowań. Prowadzący zebranie udzielili krótkich wyjaśnień dotyczących tej tematyki, zwracając uwagę, że sprawy te były przedmiotem osobnej debaty publicznej dotyczącej *Planu Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń (RAP)*.

Biorąc pod uwagę charakter zacytowanych wyżej pytań omawianych w trakcie spotkania oraz brak innych uwag i wniosków ze strony społeczeństwa dotyczących projektu dokumentu PZŚ dla *Zadania 2A.1/1*, autorzy dokumentu uznali, że jego treść nie wymaga wprowadzania zmian wynikających z procedury upublicznienia.

Po uzupełnieniu dokumentu o relację z procedury upublicznienia oraz po wprowadzeniu innych poprawek wynikających z uwag otrzymanych wraz z warunkową zgodą Banku Światowego na upublicznienie projektu dokumentu, końcowy dokument PZŚ został przekazany do Banku Światowego w celu uzyskania ostatecznej klauzuli akceptacji, tzw. „no objection”.

Rycina 2. Wersja elektroniczna projektu dokumentu PZŚ umieszczona na stronach internetowych RZGW we Wrocławiu.

Rycina 3. Wersja elektroniczna projektu dokumentu PZŚ umieszczona na stronach internetowych Biura Koordynacji Projektu OPDOW.

OBWIESZCZENIE

Zgodnie z wymaganiami Banku Światowego (polityka operacyjna OP 4.01), instytucji współfinansującej realizację *Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły*,

podaje się do publicznej wiadomości, co następuje:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW Wrocław) udostępnił do wglądu wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom PROJEKT PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM dla Komponentu 2 Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej, Podkomponent 2A Ochrona czynna, Zadanie 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów (nazywany dalej PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM).

Każdy zainteresowany może:

A) zapoznać się z PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM od dnia 28 listopada 2016 r. do dnia 9 grudnia 2016 r włącznie (10 dni roboczych), w siedzibie:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Inspektorat w Kłodzku, ul. Kościuszki 1, 57-300 Kłodzko w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzlesie, pokój nr 17 w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30.
- Konsultanta RZGW we Wrocławiu, ul. Szymanowskiego 9, 51-609 Wrocław w dniach roboczych od godziny 9:00 do 15:00.

lub poprzez stronę internetową:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu pod adresem: www.wroclaw.rzgw.gov.pl
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie pod adresem: www.miedzylesie.pl
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – www.odrapcu.pl,

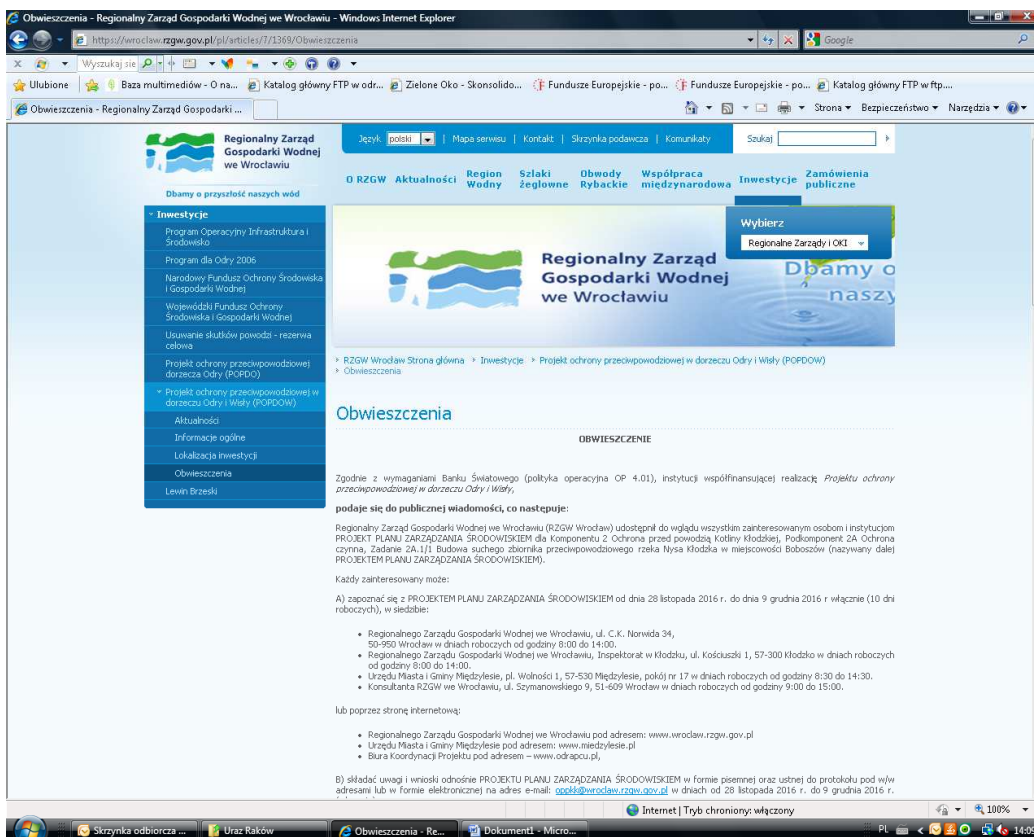
B) składać uwagi i wnioski odnośnie PROJEKTU PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: oppkk@wroclaw.rzgw.gov.pl w dniach od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r. (włącznie).

Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

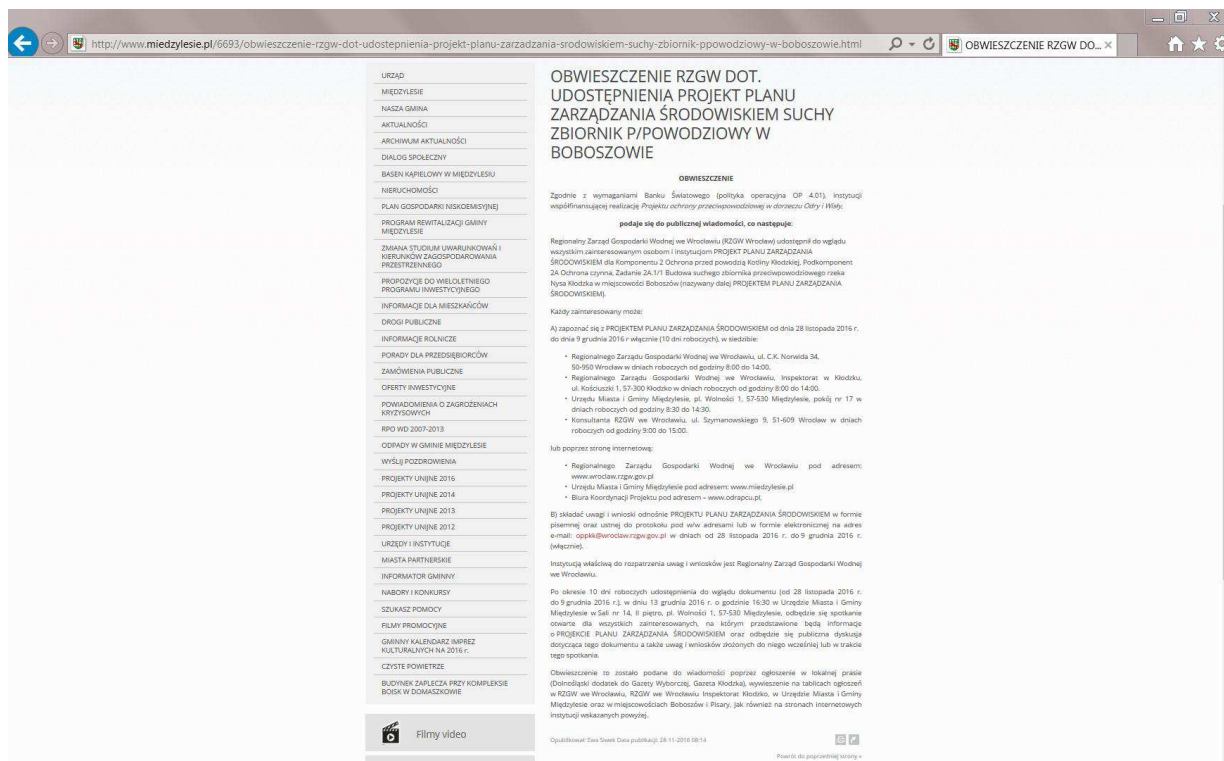
Po okresie 10 dni roboczych udostępnienia do wglądu dokumentu (od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r.), w dniu 13 grudnia 2016 r. o godzinie 16:30 w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzlesie w Sali nr 14, II piętro, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzlesie, odbędzie się spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawione będą informacje o PROJEKCIE PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM oraz odbędzie się publiczna dyskusja dotycząca tego dokumentu a także uwag i wniosków złożonych do niego wcześniej lub w trakcie tego spotkania.

Obwieszczenie to zostało podane do wiadomości poprzez ogłoszenie w lokalnej prasie (Dolnośląski dodatek do Gazety Wyborczej, Gazeta Kłodzka), wywieszenie na tablicach ogłoszeń w RZGW we Wrocławiu, RZGW we Wrocławiu Inspektorat Kłodzko, w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzlesie oraz w miejscowościach Boboszów i Pisary, jak również na stronach internetowych instytucji wskazanych powyżej.

Rycina 4. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentu PZŚ przesłane do prasy lokalnej oraz umieszczone na stronach internetowych i tablicach ogłoszeń.

Rycina 5. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentu PZS umieszczone na stronach internetowych RZGW we Wrocławiu.

Rycina 6. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentu PZS umieszczone na stronach internetowych Urzędu Miasta i Gminy Międzyzlesie.

10 Piątek 25 listopada 2016 **MAGAZYN WROCŁAW** **WYBORCZA** **Wrocław wyborcza.pl**

OBWIESZCZENIE

Zgodnie z wymaganiami Banku Światowego (polityka operacyjna OP 4.01), instytucji współfinansującej realizację Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły, podaje się do publicznej wiadomości, co następuje:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW Wrocław) udostępnił do wglądu wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom PROJEKT PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM dla Komponentu 2 Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej, Podkomponent 2A Ochrona czynna, Zadanie 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Bobosów (nazywany dalej PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM).

Każdy zainteresowany może:

A) zapoznać się z PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM od dnia 28 listopada 2016 r. do dnia 9 grudnia 2016 r. włącznie (10 dni roboczych), w siedzibie:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Inspektorat w Kłodzku, ul. Kościuszki 1, 57-300 Kłodzko w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzylesie, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzylesie, pokój nr 17 w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30.
- Konsultanta RZGW we Wrocławiu, ul. Szymanowskiego 9, 51-609 Wrocław w dniach roboczych od godziny 9:00 do 15:00.

lub poprzez stronę internetową:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu pod adresem: www.wroclaw.rzgw.gov.pl
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzylesie pod adresem: www.miedzylesie.pl
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – www.odrapcu.pl.

B) składać uwagi i wnioski odnośnie PROJEKTU PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: oppkk@wroclaw.rzgw.gov.pl w dniach od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r. (włącznie).

Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Po okresie 10 dni roboczych udostępnienia do wglądu dokumentu (od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r.), w dniu 13 grudnia 2016 r. o godzinie 16:30 w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzylesie w Sali nr 14, II piętro, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzylesie, odbędzie się spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawione będą informacje o PROJEKcie PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM oraz odbędzie się publiczna dyskusja dotycząca tego dokumentu a także uwag i wniosków złożonych do niego wcześniej lub w trakcie tego spotkania.

Obwieszczenie to zostało podane do wiadomości poprzez ogłoszenie w lokalnej prasie (Dolnośląski dodatek do Gazety Wyborczej, Gazeta Kłodzka), wywieszenie na tablicach ogłoszeń w RZGW we Wrocławiu, RZGW we Wrocławiu Inspektorat Kłodzko, w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzylesie oraz w miejscowościach Bobosów i Pisary, jak również na stronach internetowych instytucji wskazanych powyżej.

Niosą pomoc za

Marta i Marcin Czerwcowie z Masterem i Grafemem

– Czas wolny? A co to jest czas wolny? – uśmiecha się Marta Czerwciec, psia przewodniczka z wrocławskiej Jednostki Ratownictwa Specjalistycznego, i wskazuje na Mastera, border collie, schowanego pod kocem. Marcin obcuje, obserwując trening z porożniami na szkoleniu dla ochotniczych grup poszukiwawczo-ratowniczych. Potem przeczytali w gazecie ogłoszenie, że Jednostka Ratownictwa Specjalistycznego poszukuje psich przewodników. Ona na co dzień pracuje w banku, on w firmie informatycznej. Znajomi z pracy z mieszanką podkazu i zlatwinią pyłki... „po co wam to?” – A najbardziej wszystkich dziwi, że ratownikami jesteśmy za darmo. Ostatnio zadzwonił do mnie pochwalicie się, że zdaliśmy z Masterem egzamin, a mama na to: „niedzię w głosie, teraz już ci zapłaci!” – śmieje się Marta. Ale mimo narzeków rodzice po-

Rycina 7. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentu PZS umieszczone w lokalnym dodatku *Gazety Wyborczej*.

24 nr 374 **OGŁOSZENIA PŁATNE** **OBWIESZCZENIE**

Zgodnie z wymaganiami Banku Światowego (polityka operacyjna OP 4.01), instytucji współfinansującej realizację Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły, podaje się do publicznej wiadomości, co następuje:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW Wrocław) udostępnił do wglądu wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom PROJEKT PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM dla Komponentu 2 Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej, Podkomponent 2A Ochrona czynna, Zadanie 2A.1/1 Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Bobosów (nazywany dalej PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM).

Każdy zainteresowany może:

A) zapoznać się z PROJEKTEM PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM od dnia 28 listopada 2016 r. do dnia 9 grudnia 2016 r. włącznie (10 dni roboczych), w siedzibie:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, ul. C.K. Norwida 34, 50-950 Wrocław w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Inspektorat w Kłodzku, ul. Kościuszki 1, 57-300 Kłodzko w dniach roboczych od godziny 8:00 do 14:00.
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzylesie, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzylesie, pokój nr 17 w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30.
- Konsultanta RZGW we Wrocławiu, ul. Szymanowskiego 9, 51-609 Wrocław w dniach roboczych od godziny 9:00 do 15:00.

lub poprzez stronę internetową:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu pod adresem: www.wroclaw.rzgw.gov.pl
- Urzędu Miasta i Gminy Międzyzylesie pod adresem: www.miedzylesie.pl
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – www.odrapcu.pl.

B) składać uwagi i wnioski odnośnie PROJEKTU PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: oppkk@wroclaw.rzgw.gov.pl w dniach od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r. (włącznie).

Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Po okresie 10 dni roboczych udostępnienia do wglądu dokumentu (od 28 listopada 2016 r. do 9 grudnia 2016 r.), w dniu 13 grudnia 2016 r. o godzinie 16:30 w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzylesie w Sali nr 14, II piętro, pl. Wolności 1, 57-530 Międzyzylesie, odbędzie się spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawione będą informacje o PROJEKcie PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM oraz odbędzie się publiczna dyskusja dotycząca tego dokumentu a także uwag i wniosków złożonych do niego wcześniej lub w trakcie tego spotkania.

Obwieszczenie to zostało podane do wiadomości poprzez ogłoszenie w lokalnej prasie (Dolnośląski dodatek do Gazety Wyborczej, Gazeta Kłodzka), wywieszenie na tablicach ogłoszeń w RZGW we Wrocławiu, RZGW we Wrocławiu Inspektorat Kłodzko, w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzylesie oraz w miejscowościach Bobosów i Pisary, jak również na stronach internetowych instytucji wskazanych powyżej.

Rycina 8. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentu PZS umieszczone w *Gazecie Kłodzkiej*.

Rycina 9. Konsultacje społeczne projektu dokumentu PZŚ w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzlesie w Międzyzlesiu, 13 grudnia 2016 r.

Rycina 10. Konsultacje społeczne projektu dokumentu PZŚ w Urzędzie Miasta i Gminy Międzyzlesie w Międzyzlesiu, 13 grudnia 2016 r.

9. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WDRAŻANIA PZŚ

Zadanie będące przedmiotem niniejszego PZŚ realizowane jest w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (patrz rozdział 1.1), współfinansowanego ze środków Banku Światowego. W związku z powyższym struktura nadzoru nad wdrażaniem PZŚ musi odpowiadać zarówno przepisom prawa polskiego, jak i wymaganiom Banku Światowego.

9.1. BIURO KOORDYNACJI PROJEKTU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (BKP OPDOW)

Za całościową koordynację wdrażania poszczególnych części PZŚ w ramach Projektu OPDOW odpowiada Biuro Koordynacji Projektu (BKP), będące obecnie jednostką budżetową podległą Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Do zadań BKP OPDOW należy m.in.:

- współdziałanie z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Środowiska, Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej oraz innymi organami administracji rządowej i samorządowej związanymi z realizacją Projektu OPDOW;
- koordynacja działań poszczególnych Jednostek Wdrażania Projektu oraz wspieranie tych jednostek w zakresie realizacji PZŚ;
- monitorowanie i ocena postępu realizacji PZŚ;
- bieżąca współpraca z Bankiem Światowym, w tym opracowywanie kwartalnych raportów z realizacji Projektu OPDOW.

9.2. JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU (JWP) ORAZ JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT (JRP)

Za wdrożenie PZŚ dla Zadania oraz monitorowanie postępów jego realizacji bezpośrednio odpowiedzialna jest Jednostka Wdrażania Projektu (JWP), czyli RZGW we Wrocławiu, jako jednostka budżetowa podległa Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

W związku z realizacją Projektu OPDOW w strukturze JWP wydzielona została Jednostka Realizująca Projekt (JRP), stanowiąca odrębną komórką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Dyrektorowi RZGW we Wrocławiu i przez niego nadzorowaną. Struktura taka jest przejrzysta i posiada bardzo wysoko usytuowany poziom decyzyjny, co zwiększa efektywność wdrażania Projektu.

W ramach nadzoru nad wdrażaniem PZŚ JRP wykonuje następujące zadania:

- monitorowanie postępu realizacji PZŚ;
- zarządzanie finansowe i prowadzenie rachunkowości;
- sporządzanie niezbędnych sprawozdań na potrzeby monitorowania realizacji PZŚ oraz koordynacji jego wykonania przez wszystkie służby zaangażowane w realizację PZŚ.

Zakres obowiązków pracowników JRP związanych z pełnieniem nadzoru nad wdrażaniem PZŚ przedstawia się następująco:

- kierowanie, koordynacja i nadzór nad monitoringiem PZŚ realizowanym przez Konsultanta/Inżyniera i Wykonawcę;

- bezpośredni nadzór nad prawidłową realizacją Zadania;
- współpraca z BKP;
- sprawowanie nadzoru administracyjnego i prawnego nad realizacją PZŚ;
- weryfikacja raportów i sprawozdań z realizacji PZŚ przygotowywanych przez Konsultanta/Inżyniera i Wykonawcę;
- sprawowanie nadzoru finansowego nad wdrażaniem PZŚ;
- nadzór nad prawidłowością stosowania procedur formalnych we wdrażaniu PZŚ, wynikających m.in. z wymogów Kontraktu na roboty, *ustawy Prawo budowlane*, *ustawy Prawo ochrony środowiska* i innych.

9.4. KONSULTANT/INŻYNIER

Rolą Konsultanta/Inżyniera jest wsparcie JWP (RZGW we Wrocławiu) w skutecznym przeprowadzeniu całego procesu inwestycyjnego – od przygotowania przedsięwzięcia do jego rozliczenia.

Konsultant/Inżynier zostanie wybrany przy zastosowaniu metody QCBS (Wybór na podstawie jakości i ceny), zgodnie z „*Wytycznymi Wyboru i Zatrudniania Konsultantów przez Poyczkobiorców Banku Światowego*”. Konsultant/Inżynier będzie zobowiązany do wykonywania nadzoru nad wdrażaniem PZŚ, zgodnie z zakresem określonym w kontrakcie Konsultanta/Inżyniera, który będzie obejmował m.in.:

- monitorowanie wdrażania PZŚ przez Wykonawcę;
- monitorowanie działań Wykonawcy;
- sprawdzanie jakości wykonanych przez Wykonawcę robót budowlanych i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie;
- reprezentowanie RZGW we Wrocławiu na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz zasadami wiedzy technicznej;
- nadzorowanie wszystkich zagadnień związanych z ochroną środowiska poprzez doświadczonych specjalistów w dziedzinie ochrony środowiska oraz pozostały personel Inżyniera;
- stały monitoring prawidłowości wykonania środków łagodzących negatywne oddziaływanie na środowisko;
- przeprowadzenie dodatkowych badań w przypadku konieczności weryfikacji sprawozdań Wykonawcy;
- identyfikowanie problemów wynikających ze szkodliwego oddziaływania na środowisko realizacji prac budowlanych i przedstawianie propozycji rozwiązania tych problemów;
- sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji i urządzeń technicznych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania;
- potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

9.5. WYKONAWCA

W celu realizacji robót budowlanych wyłoniony zostanie Wykonawca, który będzie odpowiedzialny m.in. za wdrożenie PZŚ. Do obowiązków Wykonawcy w tym zakresie należy:

- prowadzenie robót budowlanych na zasadach określonych w PZŚ, zgodnie z warunkami kontraktowymi i dokumentacją projektową, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wymogami decyzji administracyjnych wydanych dla Zadania;
- realizacja zaleceń Inżyniera (w tym specjalistów w zakresie nadzoru środowiskowego oraz inspektora nadzoru inwestorskiego) dotyczących wdrażania PZŚ;
- zapewnienie sporządzenia przed rozpoczęciem budowy m.in. Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, Planu gospodarki odpadami, Planu zapewnienia jakości, Planu ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy na czas prowadzenia robót oraz Projektu organizacji placu budowy;
- prowadzenie dokumentacji budowy;
- sporządzanie sprawozdań miesięcznych oraz raportów z przeglądów;
- przygotowanie sprawozdań dotyczących ochrony środowiska;
- wystąpienie do RZGW we Wrocławiu o zmiany w rozwiązaniach projektowych, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy w zakresie dotyczącym wdrażania PZŚ.

10. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PZŚ ORAZ PROCEDURY RAPORTOWANIA

Wdrożenie PZŚ umożliwi stronom zaangażowanym w przygotowanie, realizację i nadzór Kontraktu na roboty na:

- identyfikację różnych aspektów środowiskowych mających znaczący wpływ na stan środowiska, dzięki czemu mogą one być kontrolowane, korygowane i zmniejszane, ale – co za tym idzie – rodzących skutki ekonomiczne;
- korektę niekorzystnych następstw prowadzonych robót w trakcie realizacji, z pożytkiem dla środowiska i wyników finansowych;
- określenie celów i zadań realizowanych w ramach przyjętej polityki środowiskowej, objętych PZŚ, które wymagają nakładów i przynoszą wymierne efekty;
- identyfikację i eliminację potencjalnych zagrożeń i awarii, zapobieganie i usuwanie skutków środowiskowych, które mogą być związane z nimi i pociągać za sobą, niewspółmierne do kosztów prewencyjnych, straty;
- racjonalne wykorzystanie dóbr przyrody, przy minimalnych stratach środowiskowych i optymalnym generowaniu kosztów.

Ponadto realizacja zaleceń i działań wynikających z PZŚ, może zmniejszyć, a nawet eliminować ryzyka na kontrakcie, w szczególności:

- ryzyko pomijania problematyki ochrony środowiska w procesie realizacji zadań przez Wykonawcę;
- ryzyko eskalacji protestów lokalnego społeczeństwa na skutek nieprzestrzegania przez Wykonawcę zatwierdzonych przez Inżyniera technologii prowadzenia robót i procedur środowiskowych;
- ryzyko dodatkowych kar środowiskowych;
- ryzyko ponoszenia dodatkowych strat w środowisku.

Mając na uwadze ważność zagadnień określających uwarunkowania środowiskowe i społeczne, przewiduje się następujące procedury wdrażania PZŚ:

- a) przed wybraniem Wykonawcy robót, Zamawiający złoży do Banku Światowego draft niniejszego PZŚ w celu zaopiniowania;
- b) po uzyskaniu pozytywnej opinii Banku PZŚ zostanie poddany konsultacjom społecznym;
- c) po przeprowadzeniu konsultacji społecznych (i uzupełnieniu dokumentu o wyniki konsultacji), nastąpi uzupełnienie PZŚ i przekazanie wersji finalnej do zatwierdzenia przez Bank Światowy;
- d) po zatwierdzeniu PZŚ, przez Bank Światowy, dokument finalny zostanie włączony do dokumentacji przetargowej na wybór Wykonawcy;
- e) wszelkie działania Wykonawcy robót będą raportowane w regularnych odstępach czasu (co miesiąc), zarówno w języku polskim i języku angielskim, w wersji papierowej i wersji elektronicznej, w aspekcie zobowiązań wynikających z PZŚ i innych dokumentów kontraktowych. Raporty te będą podlegały zatwierdzeniu przez Inżyniera i Zamawiającego.

Ponadto odpowiednie jednostki zaangażowane w realizację Zadania zobowiązane są do realizacji dodatkowych obowiązków w zakresie monitorowania i raportowania zagadnień związanych z ochroną środowiska, określonych w decyzjach administracyjnych wydanych dla

przedmiotowego Zadania (patrz rozdział 3.5) i przedstawionych w załączniku 1 i załączniku 2 PZŚ.

Na etapie realizacji robót planuje się sporządzanie przez Wykonawcę zbiorczych raportów z monitoringu przyrodniczego, potwierdzonych przez specjalistów nadzoru przyrodniczego zespołu Wykonawcy, zatwierdzanych przez nadzór przyrodniczy Inżyniera i przedkładanych do RDOŚ przez JWP. Szczegółowy zakres raportu określi Inżynier (raport rozpoczęcia, okresowy – miesięczny, kwartalny, ad-hoc, zamknięcia), określi on również terminy ich wykonania.

System raportowania Projektu OPDOW oparty będzie natomiast o raporty miesięczne przekazywane przez Wykonawców do JRP za pośrednictwem Inżyniera oraz raporty miesięczne Inżyniera. Jako część raportów miesięcznych lub jako odrębny dokument będą też przygotowywane miesięczne raporty z wdrażania PZŚ (Wykonawcy oraz Inżyniera). Na tej bazie będą również opracowywane zbiorcze raporty kwartalne.

JWP przekazywać będzie do BKP raporty kwartalne w części dotyczącej realizowanych przez nie zadań. Będą one zawierać wymagany zestaw informacji i opisów umożliwiający przygotowanie raportu kwartalnego Projektu OPDOW przez BKP. Ponadto, szczególnie w przypadku problemów z wdrażaniem Kontraktu na roboty, BKP będzie oczekiwał od JRP przekazywania zestawień i danych w okresach miesięcznych.

Ustalono następujące procedury raportowania:

- 1) Raportowanie:
  - a) raporty (rozpoczęcia, miesięczny, kwartalny, końcowy) sporządzone przez Wykonawcę robót;
  - b) przegląd raportu przez Inżyniera;
  - c) przedłożenie raportu do Zamawiającego (informacyjnie);
  - d) przedłożenie raportu do RDOŚ we Wrocławiu (tylko w zakresie wynikającym z wydanych decyzji administracyjnych);
  - e) przedłożenie raportu kwartalnego JWP do BKP.
- 2) Archiwizacja:
  - a) Wykonawca: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej, przez 5 lat od daty zakończenia Kontraktu;
  - b) Inżynier: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej, przez 5 lat od zakończenia Kontraktu;
  - c) Zamawiający: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej, przez 5 lat od daty zakończenia Kontraktu.
- 3) Ewaluacja:
  - a) bieżąca ocena rezultatów realizacji planowanych działań wynikających z PZŚ;
  - b) bieżąca analiza dokumentacji (raportów Wykonawcy) przez Inżyniera;
  - c) dostarczanie Zamawiającemu rzetelnych informacji z przebiegu procesu budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko i zaleceń wynikających z decyzji środowiskowych;
  - d) sporządzanie i przekazywanie przez BKP kwartalnych raportów do Banku Światowego.

Planowana jest:

- ewaluacja *ex-ante*: raport przed rozpoczęciem realizacji Kontraktu (raport Inżyniera)
- ewaluacja bieżąca: raporty kwartalne Inżyniera,
- ewaluacja *ex-post*:
  - raport po zakończeniu realizacji Kontraktu (raporty końcowe z wdrażania PZŚ, sporządzane przez Wykonawcę i Inżyniera);
  - raport z wdrażania PZŚ po okresie zgłaszania wad, sporządzany przez Inżyniera.

11. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

- 1) *Podręcznik Operacyjny Projektu (POM) dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły*. Biuro Koordynacji Projektu OPDOW. Wrocław, październik 2015.
- 2) *Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Społeczeństwem dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły – dokument ostateczny*. RZGW w Szczecinie, RZGW we Wrocławiu, RZGW w Krakowie, Lubuski ZMiUW w Zielonej Górze, Zachodniopomorski ZMiUW w Szczecinie, Świętokrzyski ZMiUW w Kielcach, Dolnośląski ZMiUW we Wrocławiu, Małopolski ZMiUW w Krakowie, Podkarpacki ZMiUW w Rzeszowie, IMiGW – Państwowy Instytut Badawczy. Kwiecień 2015.
- 3) *Raport o oddziaływaniu na środowisko projektowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszków” na rzece Nysie Kłodzkiej”*. Water Service Sp. z o.o. i Hydroprojekt Wrocław Sp. z o.o. Wrocław, sierpień 2014.
- 4) *Karta Informacyjna Przedsięwzięcia „Budowa suchego zbiornika „Boboszków” na rzece Nysie Kłodzkiej; Obiekt: Przebudowa (rozbiórka i budowa w nowej lokalizacji) drogi gminnej relacji Boboszków-Pisary wraz z budową niezbędnych zjazdów na posesje indywidualne”*. Water Service Sp. z o.o., Hydroprojekt Wrocław Sp. z o.o. Wrocław, styczeń 2015.

12. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1. Plan działań łagodzących.
- Załącznik 2. Plan działań monitoringowych
- Załącznik 3. Zestawienie krajowych aktów prawnych związanych z ochroną środowiska
- Załącznik 4. Kopie decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska wydanych dla Zadania:
- a. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 27 lutego 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszków” (znak: WOOŚ.4233.8.2012.ŁCK.47)
  - b. Decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 6 kwietnia 2016 r. zmieniająca w części decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 27 lutego 2015 r. wydaną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (znak: DOOŚ-oa1.4233.21.2015.is.15)
  - c. Decyzja Burmistrza Miasta i Gminy Międzylesie z dnia 17 lutego 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Boboszków”, w zakresie przebudowy drogi gminnej nr 119952D (znak: ITiG.603.1-D.2015)
  - d. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 08 stycznia 2016 r. zezwalająca na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową (znak: WPN.6401.266.2015.IW.2)
- Załącznik 5. Tabela zestawienie informacji o zasobach chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt w otoczeniu Zadania
- Załącznik 6. Mapa lokalizacji głównych elementów Zadania
- Załącznik 7. Mapa lokalizacji Zadania na tle obszarów chronionych
- Załącznik 8. Rysunki projektowe wybranych elementów konstrukcyjnych zbiornika:
- a. Urządzenia spustowe zbiornika – przekrój podłużny w osi sztolni głównej
  - b. Urządzenia spustowe zbiornika – rzuty poziome
  - c. Urządzenia spustowe zbiornika – sztolnia, kominy (szyby) oraz komory dla nietoperzy
  - d. Urządzenia przelewowe zbiornika – przekrój podłużny
  - e. Urządzenia przelewowe zbiornika – widok z góry